

MAY 19 1916 Russian

VIENYBE LIETUVNINKU
PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada ... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVNINKU
PUBLISHED EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada ... \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

No. 20 Brooklyn, N. Y., Gegužio (May) 17 d., 1916 m. Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3rd, 1879. Metal XXX

Leidžia valgi i Lietuva.

Badas Vokietijoje. Dauglyje vokietijos miestų sumišimai delei bado. Anglija jau įleidžia vežti valgi del badaujančių lenkų ir lietuvių.
Mušiai prie Verduno, Užkaukazyje ir Dvinsko mušių laukuose.
Gali kilti karė tarp Suvienytų Valstijų ir Meksikos.
New Yorke buvo didelė paroda už kariumenės padidinimą. Dalyvavo 125.000 žmonių.
Stockholme susitvėrė mažųjų Rusijos Tautu liiga del išgavimo liuosybės. Ji prašo užtarimo pas Wilsoną.

kilo prieš anglus. Keletas tukstančių arabų ant kupranugarių (verbliudų) eina ant nedidelio anglų kariumenės burio, kuris priverstas vis traukties atgal.

MEDINĖ DUONA.
Sugrižę iš Vokietijos žmonės pasakoja, kad tenai seneliai, kurie netinka kariškai tarnystei ar šiaip kokiam sunkesniai darbui priversti maitytis medine duona. Medis su pagalba tam tikrų chemikalų ir mašinų perdirbamas į smulkius miltus, paskui prie tų miltų pridedama truputis ir tily miltų iš ko kepanos bulkos

tuojaus būtų užverta taika. Kiti taip jas negalėjo išskirstyti, kaip tik su pagalba ginklų. Užmušta 15 žmonių, o suareštuota 200.

**FRANCIJA NŪRĖI UŽDRAUSTI PARDAVINĖJIMĄ SVAIGI-
NANCIŲ GĖRIMŲ.**
Paryžiuje įvyko keletas svarbių susirinkimų, kuriuose dalyvavo daugelis profesorių ir net ministeriai. Reikalaujama, kad parlamentas tuojaus uždraustų išdirbimą ir pardavinėjimą svaiginančių gėrimų.

žės, ir kuris reikalavė taikos ir šaukė prieš Kaizerį.

ASQUITHAS ATSAKYSIĄS IŠ VIETOS.
Anglijos laikraščiuose rašoma kad pasigirdo žinios buk Anglijos ministerių pirmininkas Asquithas atsakysiąs iš savo vietos. Atsakymo priežastis — tai arių sukilimas.

Iš Amerikos

**GALI KILTI KARĖ TARP SUV.
VALSTIJŲ IR MEKSIKOS.**
Pastarame laike įvyko keletas užpuolimų ant Suvienytų Valstijų parubežinių gyventojų, o prie to ir taip buvo įtempti ryšiai tarp tų valstybių. Dabar Amerikos valdžia per savo konsulus patarė amerikiečiams gyvenantiems Meksikoje ją apleisti. Labai gali taip atsitikti, kad tarp Suvienytų Valstijų ir Meksikos gali kilti tikra karė.

ŽUVO UGNYJE 26 ŽMONĖS.
Norfolk, W. Va. Netoli šio miesto nedideliame kaimelyje įvyko pasibaisėtina katastrofa. Judumų paveikslų teatralyje, kuomet buvo pilnas žmonių, pasidarė gaisras. Ugnyje žuvo 26 žmonės, o 30 kitų gana dideliai apdegė. Visi nukentėję yra nigeriai.

PASKENDO 20 ŽMONIŲ.
Salt City, Mich. Ant ežero buvo gana didelė vėsula ir del to tai nuskindo vienas laivas. Ant to laivo buvo 22 žmonės, o išsi-geibėjo tik 2. Sakoma, kad tikrąja priežastia skendimo buvo katilų sprogimas.

NEMOKANTI ANGLISKAI SKAITYT NEGAUS DARBO.
Albany, N. Y. New Yorko valstijos gubernatorius Whitmanas pasirašė, kad darbininkams nemokantiems angliškai skaityti negali būti suteiktas darbas elektrinėse stotyse ir ant garlaivių.

NEW YORKO BANKAI.
New Yorko bankas paprastai priimta skaityti tautos bankais. Į paprastas taupinimo bankas labai mažai atkreipiama atyžios, vienok josna turi žmonės pasidėję apie du milijardų dolarių. Viso pasidėjęsių pinigų yra apie 2 milijonai. Tas jau parodo, kad žmonės kas kartas tampa vis taut-pesniais.

IŠ KARĖS LAUKO

VOKIEČIAI NUSTOJO 10,000 KAREIVIŲ.
Paryžius. Prie kalno No. 304 ėjo gana smarkus mušis, pagaliaus francuzai kontrataką atsiėmė atgal savo pozicijas. Per dvi dienas ėjo smarkiausi mušiai, sulg kariškų korespondentų, — tokių smarkių mušių dar niekur nebuvo. Per dvi dienas vokiečiai nustojo 10,000 kareivių užmuštais ir sužeistais.

UŽKAUKAZYJE LAUKIAMA SMARKIŲ MUŠIŲ.
Sulg pranešimų Užkaukazyje laukiama gana smarkių mušių. Sako jau sniegas nuleistas, kečiai pradeda pradžiuti, todėl čionai laukiama, kad rusai pradės smarkiai atakuoti turkus.

ITALAI ŽENGSIĄ PIRMYN.
Roma. Iš užtikėtų šaltinių praneša, kad italai šią vasarą rengiasi smarkiai užpulti ant austrių ir prie to labai ruošiasi. Austriai taipgi ruošiasi. Italų fronte laukiama, ko tai didelio. Apskritai šią vasarą, galima laukti didelių dalykų.

RUSAI VIS ARTINASI PRIE BAGDADO.
Rusai vis biskis po biskio artinasi prie Bagdado. Dabar jie vėl sumušė savo kelionėje turkus ir dideliai pažengė pirmyn.

VOKIEČIŲ ORINIS LAIVYNAS
Vokiečių oro laivai Zeppelinai daug daro bėdies mėtydami bombas į priešų stovyklas. Bet priešai dabar jau išmoko juos šaudyti. Taip per vieną tik pereitą mėnesį vokiečiai nustojo 22 savo didelių orlaivių.

KIEK KARIAUJA KAREIVIŲ PRIE VERDUNO.
Dabar prie Verduno tęsiasi vis dideliausi mušiai, iš vienos ir kitos pusės stovi daugiau nei po pusę milijono žmonių. Francuzai su dideliu pasišventimu kariauja už savo šalį.

TURKAI GIRIASI PERGALEJE RUSUS.
Konstantinopolis, Gegužio 11 d. — Buvo gana smarkus mušis per ištisą dieną prie kalno Kope. Sako, kad rusai turėję trauktis atgal, o turkai suėmė net 300 belaisvių.

MUSIAI PRIE UPĖS MEUSE.
Ant krantų upės Meuse Francijoje tęsiasi gana smarkūs mušiai. Taip pat gana smarkokas šaudymas ir kitose mušių laukų vietose. Vokiški orlaiviai tankiai lankioja ties francuzų kariūnėmis ir mēto bombas, nuo kurių pasidaro gaisrai.

SUSAUDĖ KELIS OFICIERIUS.
Geneva. (Šveicarija). Šveicarijos socialistai gavo žinias iš vokiškųjų mušių laukų, kad pastarame laike tranšėjose likosi sušaudyta 3 vokiečių oficeriai ir 32 kareiviai tikrai už tai, kad jie platino tarp kareivių literatūrą rašančią prieš karę.

TURKIJOS ORLAIVIAI VEIKIA.
Iš Konstantinopoliaus praneša, kad Turkijos lakunai užpuolė ant Suetzo porto, ir sakę kad pridirbė daug bėdies.

IS KANADOS ANGLIJON PABUVO KAREIVIAI.
Kanadoje gauta žinia, kad laimingai pribuvo Anglijon Kanados liuosnoriai kareiviai. Viso pribuvo 15 tukstančių liuosnorių.

PRIE DVINSKO MUŠIAI.
Prie Fridrichštado ir Iliukščio vis neperdideli mušiai tęsiasi. Bet rusai ir vokiečiai stovi vis tose pat vietose kaip ir žiemą.

SERBŲ ARMIA REORGANIZUOJASI.
Atenai (Graikija). Serbijos sosto inpedinis dar vis esti ant salos Korfu ir reorganizuoja Serbų armiją. Serbijos valdžia jau ingavo naują diktą karišką laivą. Vadinas Serbija dar šioje tokią rolę loš šioje karėje.

ANGLLAI KARIAUJA FRONTE ILGUMO 90 MYLIŲ.
Londonas. Oficiališkai pranešta, kad anglų kariūnė dabartiniu laiku Belgijoje ir šiaurinėje Francijoje kariauja fronte ilgumo 90 mylių. Tik per vieną kovos mėnesį esą anglų likosi užmuštų sužeistų ir be žinios prapulsių tapo net 91,162.

Iš Visur

SUMIŠIMAI SAN DOMINGO.
Čionai pakilo gana smarkūs sumišimai, kuirnos nuraminant tapo sušaudyta keletas žmonių. Šaudymas sustabdyta pasidėkavojant tikrai įsikisimui Suv. Valst. Revolucionieriai reikalauja, kad atsakytų iš vietos prezidentas Zajmeneza.

SUDANO GYVENTOJAI SUKILO PRIEŠ ANGLUS.
Žinios iš Berlio praneša, kad Sudano (Afrikoje) gyventojai su-

NAUJA ČINŲ RESPUBLIKA.
Pekinas. Činijos revolucionieriai organizuoja naują respubliką, kurion ineis keletas pietinės Činijos provincijų. Tokiu būdu Činija faktiškai pasidalytų į dvi valstijas.

IRLANDIJAI BUS DUOTA SAVIVALDA.
Iš Londono praneša, kad tuojaus bus duota Irlandijai pilna savivalda. Taipgi kalbama, kad bus paleisti ir liuosnoriai kareiviai ariai, bet užtai bus įvesti priverstina kariška tarnystė.

AMERIKIEČIAI APLEIDŽIA BERLINĄ.
Kilis nesusipratimams tarp S. Valstijų ir Vokietijos, daugelis amerikiečių gyvenusių Vokietijoje skubiai išvažiuoja iš Vokietijos, mat bijosi būti karės nukluptais priešų šalyje.

VENEZELOS VĖL PARLAMENTO NARIU.
Iš Atenų (Graikija) praneša, kad buvęs ministerių pirmininkas didele didžiūma balsų vėl išrinktas į parlamento narius. Tai demonstracija prieš Graikijos karaliaus valdžią. Venezelos yra didelis šalininkas sąjungiečių.

VOKIEČIAI ISPANIJOJE.
Pasirodo, kad šiame momente Ispanijoje yra viršaus nei 50,000 vyrų, kurie labai smarkią agitaciją varo prieš sąjungiečius. Pandoja kyšius ir kitokius įrankius.

SUMIŠIMAI VENGRIJOJE.
Iš Haagos praneša, kad Vengrijos sostinėje Budapeste buvo didelės demonstracijos prieš valdžią. Tukstantinė mine, dau-giausiai moteris, susirinko ties valdžios namais ir reikalavo, kad

AUSTRO-VENGRIJA JAU NETURI POLITISKOS SVARBOS.
Iš Londono praneša, kad Berli- ne jau padaryta sutarimas ant 5 metų tarp Vokietijos, Bulgarijos ir Turkijos. Sutarime visai nedalyvauja Austrija. Ji turbūt jau nustojo politiską reikšmę.

KALBOS APIE TAIKĄ.
Vienas įžymus vokiečių laikraščio reporteriams pranešė, kad Vokietija dabar norinti taikintis. Ji bijanti tikrai Rusijos ir tarp Rusijos ir Vokietijos ji norinti suverti neprigulmingas valstijas-buferius, kaip va Lenkija. Vokiečiai gi vieno labai geidžia, tai yra, kad būtų liوسي keliai jūrėmis. Ji nenorinti jokios kontribucijos nuo savo priešų.

ANGLIJA RAGINA SAVO PARLADINIUS GRĮŽTI ATGAL.
Londonas. Anglijoje dabar įvedama priverstina kariška tarnystė, del tos priežasties kviečiami iš užrubežių jos pavaldiniai, kad stotų tarnauti.

KULKOSVAIDŽIAI DEL NURAMINIMO SUKILĖLIŲ.
Iš Šveicarijos praneša, kad dabar Vokietijoje daugelyje vietų delei bado kilo sumišimai. Daugelyje vietų policija į sukilėlius šaudė iš kulkosvaidžių.

SANKALBIS ANT ŠVEDIJOS KARALIAUS GYVASTIES.
Stockholmas. Laikraščiai praneša, kad keletas jaunų anarchis-tų suruošė sankalbį ant Švedijos karaliaus gyvasties. Priežastis to sankalbio buk tai tame, kad karalius yra labai didelis militarizmo šalininkas.

LIEBKNECHTAS TEISIAMAS.
Berlinas. Pagarsėjęs socialistų vadovas Liebknechtas pakliuvo po teismu už tai, kad jis dalyva-vo demonstracijoje pirmos gegu-

Tikrųjų gi bankų apyvarta daug daugiau pasididino negu kada nors. Trustams priklausančios bankos tik per vienus metus padidino savo apyvartą beveik ant 45 nuosimčių.

Dabar New Yorko bankai turi savo rankose daugiau nei 16 nuosimčių visų pinigų, trustų gi bankos turi net 12 nuosimčių visos Amerikos pinigų. Viso bankų New York'e yra 4.945 ir jei ant visų po lygiai išdalinti, tai kiekvienai bankai išpultų po 11 milijonų dolarių. Krizis, kuris iššaukė šį karę jau senai praėjo.

ROOSEVELTAS KARIAUS.

Rooseveltas pranešė, kad įeigu tik karę prasidėtų, tai jis su savo keturiais sunais ir daugeliu pažįstamų ir giminių tuojau sto- tų kariauti prieš vokiečius. Su- lyg jo, kiekvienas pilietis turėtų taip padaryti ir tokiu būdu nors Amerika nepirširgusi prie ka- rės, o vienok galėtų prieš apga- lėti. Tik tas yra pilietis, kuris guldo galvą už savo šalį.

KIEK YRA AMERIKOJE VO- KIEČIŲ LAIVŲ.

Pasirodo, kad Amerikos portuo se stovi ir laukia karės pabaigos 65 dideli vokiečių garlaiviai. Jei kiltų karė Suvienytų Valstijų su Vokietija, tai amerikiečiai bandy- tų tuos laivus konfiskuoti, bet užtai vokiečiai sako, kad jie tuos laivus pasprogintų.

DARBAS ir KAPITALAS

KIETOSIOS ANGLIŠKOS MAINIE- RIŲ STREIKO NEBES.

Po ilgų tarybų tarp kietosios anglies mainierių reprezentantų ir operatorių, mainieriai galuti- nai nutarė, kad streiko šimet ne- bus. Tuojau po užbaigimo tary- bų, buvo mainierių konvencija

Pottsville, Pa., kur delegatai nu- tarė priimti naują sutartį. Kon- vencijoj dalyvavo daugiausia 600 delegatų.

Stai toji sutartis: Po ilgų debatų buvo balsavi- mas, kurio pasekmės buvo sekan- čios: Už priėmimą (balsavimas atsistojimu) balsavo 407 delega- tai. Prieš priėmimą balsavo 117 delegatų. Po tam buvo vardo šaukis, kurio pasekmės buvo se- kančios: Už balsų buvo 581. Prieš, 206 balsai. Mainierių ista- tai velija delegatui turėti dau- giausia kaip vieną balsą.

Per visą laiką kuomet buvo vedamos tarybos, mainieriai buvo nuliudę, nežinodami kuomi užsi- baigs, tačiau dabar pasidarė link smesni, nes žino kad streikuoti nereikės.

Su atydzia perskaičius sutartį, aiškiai matysime, kad mainieriai laimėjo daugiausia šimet be strei- ko, negu aną metų streikavę per šešis mėnesius. Užtadgi mainie- riams reikėtų suprasti vertę orga- nizacijos U. M. W. of A. jos tvir- tai laikytis ir ant toliaus page-rinti buvį ant kiek galima.

NEW BEDFORD, MASS.

Stiklų pjaustytojai darbininkai unijistai A. F. S. W. skyriaus 113 buvo pareikalavę padidini- mo mokesties 10 nuosimčių. Kom- panija iš pradžių labai purtėsi, bet darbininkai tuojau žadėjo streikuoti, tuomet kompanija pa- žadėjo pakelti algas ant 5 nuo- simčių. Pas mus tiesą pasakius darbininkai uždirba neblogai, ma- žiausiai mokestis \$16, paskui gau- na po \$20; savaitė tęsiasi 50 va- landų darbo. Apskritai sakant apie darbdavius jau netaip blo- gai galima atsiliepti. Stiklelis.

Pittsburgh, Pa. Westinghouse dirbtuvės darbininkai formaliskai svarbiausiu reikalavimu išstatė 8 v. darbo dieną. Ir sako, kad tuojau susitarkys su darbdaviais.

New York, N. Y. Kriaučių strei- kas vis didinasi, nežiurint į tai, kad 8 tukstančiai darbininkų, dir- bančių moterų drabužius sugrįžo darban.

Harrison, N. J. Tuojau po ve- lykų T. Schriver Co. darbininkai molderiai ir leberiai išėjo ant streiko, ir dvi savaitės išstreika- vę streiką pralaimėjo. Keli le- beriai sugrįžo atgal, o molderių jau nepriėmė nei viena. Veik visi streikavusieji buvo lenkai. Lebe- riai pirmiau gavo po 12 dolarių į savaitę, o norėjo gauti po 15. Ten Buves.

Washington, D. C. Anglių ka- syklų savininkai dabar jau ren- giasi vėl pakelti kainas ant an- glies. Bet valdžia į tai atkreipė atydzia.

Cleveland, Ohio. Čionai strei- kuoją darbininkai dirbanti cigary dirbtuvėje. Keletas streikierių su areštuota.

Rochester, N. Y. Čionai atsi- buvo susivažiavimas delegatų nuo- įvairių unijų kriaučių. Išdirba- mi nauji reikalavimai.

New York, N. Y. Fabrikantų sąjunga sutarė visiškai nesiskai- tyti su visuomenės opinija ir va- ryti savo darbą į nieką neatsi- žvelgiant.

Ansonia, Conn. Prasidėjo strei- kas; sustreikavo visi darbininkai Ansonia Mfg. Co. dirbtuvės; rei- kalauna sutrumpinimo darbo va- landų. Norėjo vieną darbininką suareštuoti už tai kad norėjo su- mušti savininką, tai visi darbi- ninkai užstojo ir likosi paleistas. J. P. Chupas.

„Bepartiviški.“

Žinote Susivienijimas visiškai bepartiviškas. Praše jo ingaliat- mo kad veikti klerikalai — atsi- sakė duoti, prašė tautininkai — atsisakė. Prašė socialistai — at- sisakė. Pasikaria su tuo veiki- mu — mes bepartiviški.

reikia. — O, nei nemačiau, — nei ne- pažinau... — atsako prasiuokius. Ir visad šypsą ant jos veido pa- matysi, įeigu pagirsi ją ir jos ru- bą.

Pavasaris — linksmybės ir džiaugsmo laikas ir visko naujai atgimimo: kožna naujybė bei permainingas gamtoje linksmina vi- sus, linksmina ir mergeles gam- tą pasekantis jos nauji rubai. Taikosi jis prie gamtos — taiko- si prie to visko. Ir tas yra natu- rališka, nes perdidelis ir ilgas be- įvairumo vienodumas gyvenimą liudnu padarytų.

Su pereinančiu pavasariu ir pa- sekancia vasara viskas mainosi; net žmonių veikimas: randama linksmybės lauke, tyrame ore, pajuryje, giriose, ant pievų, par- kuose ir išlaukiuose.

Kaip kas tą sunaudoja — kaip kas sutinka pavasarį ir kaip džiaugiasi pavasaro sulaukę — tai kitas dalykas. Beveik kiekvie- nas; žmogus sunaudoja tą laiką įvairiausiu būdu. Vieni įeško sveikatos, gyvumo, vasarinio sportu užsiima; džiaugijosi rengia piknikus, išvažiavimus parkuose, pamargindami dainomis ir žais- lais, o paskui iki vėlybai naktiai arba net iki rytui ten suvažiavu- sioji linksminasi-prisiričia-pri- sierigia... Būna peštynių ir ko ki- to. Na, bet juk kožnas turi pro- gą viską savotiškai atlikti, ko- žnas vasarą savotiškiaus nori pra- leisti — ir čia vienodumas būtų nelinksmas ir liudnu.

Iš Rusijos

GAISRAS MASKVOJE.

Iš Berliano praneša, kad Mas- kvoje kilęs gana didelis gaisras. Labai daug sudegę kerosino ir benzino, Vokiečiai mano, kad tai tyčia padegta tų žmonių, ku- rie nori, kad tik greičiau pasi- baigtų šis baisioji karė.

NUMIRĘ PROFESORIUS KA- VALIAUSKAS.

Petrograde pasimirė visam pa- sauliui žinomas profesorius Mak- simas Kavaliauskas turėdamas 65 amžiaus metų. Jojo ypatoje Ru- sija daug nustojo. Tai buvo ne- nuošalus darbininkas mokslo dir- voje.

TRUKSTA ČEVERYKŲ.

Nekurios Maskvos didesnės če- verykų krautuvės tiesiog skun- džiasi kad dabar Rusijoje labai stokuoja apsiavimo. Jos sutar- rusios daugiau nepardavinėti vie- nam žmogui kaip tik po vieną porą, ir tai tik čeverykius pasimie- ravus. Tuom norima užkirsti ke- lią visokiems perkupčiams.

RUSIJOS DUMOS NARIAI AN- GLIJOJE.

I Londoną nuvažiavo delega- cija Rusijos Dumos narių. De- legacija vadovauja profesorius Milinkovas. Anglija tą delegaci- ją priėmė su labai didelėmis iš- kilmėmis. Delegacijos tikslas, tai kaip nors dar arčiau suartinti An- gliją ir Rusiją. Iš dalies tas ru- sams pasiseka, bet visgi nematyti to tikro šiltumo tarp tų dviejų ša- lių — jos kariauja kartu tik del- reikalo.

FRANCIJOS MINISTERIAI RUSIJOJE.

Francijos ministerij pirminin- kas Viviani ir amunicijos minis- teris Tomas (socialistas) išvaži- vo Petrogradan, kad asmeniškai padėkavoti carui už prisituntimą Francijon kariumenės. Rusų ka- reivių Francijon dabar atvežta virš 25,000.

RUSIJOJE DABAR UŽDARO- MOS VOKIŠKOS DRAUGIJOS.

Vidaus dalykų ministerija da- bar uždaro daug vokiškųjų drau- gijų veikusiųjų Rusijoje. Tik šiomis dienomis uždare apie 18 to- kių draugijų.

MASKVOJE STOKUOJA PRO- VIZIJOS.

Maskvoje dabar gana labai sto- kuoja provizijos, — niekaip ne- spėja priviežti. Miesto valdžia la- bai kovojanti su tuomi kriziu. Maskvos gyventojams reikia nuo- dang ko susilaikyti.

LIUOSYBĖ VISOMS TIKY- ROMS.

Darbiečiai ir social-demokratai umos nariai įnešė Dumon ista- tymą, kad Rusijoje nebūtų nei kiek persekiojamas joks tikėjim- mas. Bet tas nesusipėta apsva- rtyti prieš Dumos paleidimą.

VOKIEČIAI PERKA ŽEMES.

Estonų laikraštis „Sakala“ pra- neša, kad nekuriuose vokiečių už-

Visi dabar ruošiasi, rengiasi, nes kad pavasaris jau čia — va- sara irgi jo pėdomis atseka...

Oh! kad visiems ta vasarėlė ant naudos ir sveikatos nueitu, jiems patiems smagu būtų ir ki- tos tokios vėl laukti! „Kazys.“

imtose vietose, vokiečiai supirki- nėja žemes. Koki vokiečių sie- kiai, niekas kol kas nežino.

NAUJAS GELEZKELIS.

Kaip pranešama, tai turtočiai sutarė budavoti Turkestane nau- ją geležkėlį. Tas geležkėlis stato- mas su išskaitliavimu, kad ge- riau išnaudoti Turkestane gam- tos turtus.

VOKIEČIAI PERKA ŠERIUS.

Pastebėta, kad pietinėje Rusi- joje vokiečiai nežiurėdami į jo- kias prekes supirkinėja šerius, vilnas, arklių vuodegas ir tt. Tas prekes jie gabena Vokietijon per Švediją.

RASPUTINAS UŽMUSTAS.

Iš Berliano praneša, kad gar- sus vienuolis popas. Rasputinas užmuštas. Bet apie Rasputino už- mušimą jau kelis kartus buvo ži- nios, bet vis pasirodė neteisingos. Rasputinas tai visai nemokytas kaimietis popas, vienok jis turė- jų begalinę intekmę caro pala- cio; prie jo laizydavosi dau- gelis augštų viršininkų.

Dabar jis buvo nuvažiavęs sa- van kaiman Siberijon ir tenai ji užmušė. Sulyg vienų žinių ji už- mušė kokia tai moteris, o sulyg kitų koks tai studentas. Rasputi- nas stovėjęs už tai, kad reikia išmušti visus vokiečius.

Iš Lietuvos

Liepoja. Nesenai atvyko Pe- trogradan iš Liepojos p. B., ku- riai š. m. sausio m. pradžioje vo- kiečiai leido važiuoti Rusijon kar- tu su motina-invalide. Kaip ji pasakoją, gyventi Liepojoj gana sunku. Gyventojai atskirti nuo viso pasaulio; brangumas neapsa- komas. Užėmę Liepoją, vokiečiai rado didelių miltų sandėlius (Be- rento malūne), benzino, gyvojo sidabro, bet tuojau buvo viskas rekvizuota ir išvežta Vokietijon. Dabar valgomųjų produktų atve- žama iš Vokietijos, tik jie la- bai brangūs. Kaip ir visoj Vo- kietijoj įvesta, taip vadinamoji, „lapelių sistema“. Vienam žmo- gui per parą leidžiama pirkti ne daugiau kaip pusę svaro duo- nos. Sausio pradžioj juodos duo- nos svaras kainavo 12 kap., bal- tos — visai nėra; jautienos sva- ras kainuoja 40—50 kap., kiaulie- nos — 60 kap., bet mėsos nevi- suomet būna; cukraus kurį laiką visai nebuvo, dabar yra ir nebran- gus.

Krasos nebėr; susirašinėti su kitomis užimtomis vietomis nega- lima. Vienok laiškai, ypač pini- gai, iš Rusijos ir kitų šalių gau- jami reguliariai per ispanų konsu- lą. (I užimtas vietas pinigūs (nemažiau kaip 50 rb.) galima siųsti per 11-rą svetimų reikalų ministerijos departamentą. Red.) Per ispanų konsulą galima rašyti Rusijon laiškus, bet tik išimtinuo- se atsitikimuose. Iš miesto išva- žiuoti gyventojams beveik niekuo met leidžiama. Juodo darbo nesunku gauti; nes- kaikurie fabrikai tebedirba; pa- vydziai, Bekerio fabrikas dirba dabar šovinius. Labai vargingas padėjimas vidurinio luomo žmo- nių; įvairių kontorų tarnautojų, pasilikusių rusų valdininkų ir k. Jie nesuranda jokio san tinka- mo darbo, ir dauguma jų bada- ja.

Vokiečių valdininkai ir karei- viai, kurių Liepojoj gana daug, elgiasi su vietos gyventojais labai mandagiai; vienok laiks po laiko pasirodo visoki „paliepiniai“ (ka- kurie jų mūsų laikrastyje jau iš- spausdinti. Red.); kas drįsta tų paliepinų nepildyti, tą laukia sunki bausmė. Pavyzdžiui, buvo pagarsinta klotčių rekvizicija; vienas pirklys kelias klodes pa- slėpė, už ką jam teko apie ketu- ris mėnesius jamupėti kalėjime.

Vokiečiai neapkenčia visa, kas rusiška: visos iškabos, rašytos ru- sų kalba, užteptos, mokiniams draudžiama nešioti diržus ir aug- štas apikakles, kad nepriminti ru- sų formos. Atidengta viena gim- nazija, kurioje visas mokinama vokiečių kalba. Kuone kiekvienoje kertėje atsi- darė kavinės, kuriose galima gau- ti alaus, degtinės, biljardų lošti. Daugybė „pusinteligentių“, ku- rios negali gauti jokio darbo, skęsta paleistuvystės baloje. P. B. sako, kad tokio ištvirkimo Lie- pojoj ji dar niekuomet nematė. Užėmus Liepoją, vokiečiai pa- reikalavo, kad miestas užmokėtų 5 milijonus rublių kontribucijos. Reikalaujamą sumą užmokėjo pir- kliai-didžturčiai, kurie už tai ga- vo teisę išleisti bonų 5 mil. rb. Bonos dabar vartojamos greta ru- sų rubliaus ir vokiečių markės. Miesto valdyba sena, į kurią imeina kuone vieni vokiečiai. Tramvajai mieste eina. Su Klai- pėda Liepoja suvienyta geležke- liu. Ukmergė. „Birž. Viedem.“ ko- respondentas praneša iš Dvinsko, kad šiomis dienomis Ukmergėj kilęs maištas. Žmonių minia, iš- daužiusi kelias krautuves, prisi- artino prie komendanto namų ir pareikalavo duonos. Išėjęs į bal- koną, komendantas paaiškino, kad kol kas jo žinyboje duonos sandėlių nėra. Kada minia pra- dėjo svaidyti į komendantą ak- menimis, jis pasišalino ir, per sa- vo valdininką pareikalavo, kad minia išsiskirstytų. Maištininkai nepaklausė; buvo pašaukti karei- viai, kurie kelis kartus šovė į minią. Esama užmuštų ir sužeis- tų. („Nauj. Liet.“)

Kaune, vietiniame teatre buvo surengtas lietuvių koncertas su muzika ir dainomis. Koncertas pa- sisekė. Publikos, palyginamai, buvo daug. Tenpat atidaryta gim- nazija taipgi atidaryta Telšiuo- se. Direktorium pašaukta Dr. J. Šaulys. Ligi pusei gruodžio mėn. atidaryta apie 35 liaudies moky- klos, kuriose išguldomoji kalba yra lietuviška. Bet įstatymais iš- guldomosios kalbos klausimas dar nenustatytas. Tai bus ant- syk paskelbta visam kraštui — Lietuvai, Latvijai ir Dzukijai. Ne žinia tikrai, ar lietuvių kalba iš- guldomąja kalba įstatymais bus užtikrinta, bet mes tikimės.

Vokiečių paštas Lietuvoje. Vo- kiečiai įvairiose vietose Lietuvoj inkufė pašto skyrius. Sulyg „Da- barties“ pranešimo, vokiečių į- steigti pašto skyriai jau veikia Gardine, Suvalkuose, Kaune, Vil- niuje, Šiauliuose, Panevėžyje, Lie- pojui, Mintaujoj ir Baltstogėj.

Gi Augustavui, Alytui, Vilka- viškiui, Kelmei, Aizputei, Ventei, Bauskei, Šolkai ir Bielskui ten- ten pat veikiančios karės lauko pašto įstaigos tarnaus taipgi ša- lies gyventojams. Vietos kame- veliau bus atidaryta valdžios pa- sto įstaigos yra šitos: Seinai, Kal- varija, Marijampolė, Naumiestis, Kretinga, Sėda, Akmenė, Joni- kis, Telšiai, Kuršėnai, Sėduva, Vėžaičiai, Kedainiai, Pajuris, Jurbarkas, Raseiniai, Jannvas, Grobinas, Kuldinga, Talsenas ir Tukumas. Laiškuose ir visame paštų susinešime įtešivartos vie- na vokiškoji kalba — delei len- gvesnės laiškų cenzūros. Apie karės dalykus rašyti užginta.

FELJETONAS

PAVASARĖLIS!

Kuometu šiltoji saulelė Gaivinti žemelę pradėjo, Pralinksmo pasaulį kiekvienas, Nes viskas naujai suzydėjo.

Jau medžiai lapeliais tik dengias Jau čiulba mielieji paukšteliai; Prie vasaros viskas tik rengias — Linksmi, linksmi jaučias žmoneliai!

Imk ir dainuok, žmogus, be su- stojimo savo pavasarinę dainelę, kad jau per langą matosi danguo se skaisčiai žibanti, kada naujas šiltas pavasarių oras gaivina.

Po liudnos ilgos žiemos, pava- rio laukęs „kožnas pralinks- mėja, nors ir vargšas, ar skur- džius ar turtoolis.

Kaip gamta pati — net visi maino savo rubus: kaip gamta pakeičia savo sniegų nugulėtą pilkai-rudą žemės išvaizdą žaliu velvetiniu rubu, susprogsta ir medžiai, lapais apsidengia, — taip su gamta sykiu seka ir žmo- nės — sykiu su gamta maino jie savo rubą, upą ir norus. Labiau- sia prie tos permainingos prisideda moters, nes tik ant jų daugiau- sia tą patėmyt galima.

Vos saulutė spėja nukildyt snie- gą ir gražina gamtą — puošiasi ir moters naujais rubais — mer-

gelės pavasaryj be naujo rubo jaučiasi lyg negyvos, dar neat- rėjusios po praeitos žiemos. Joms net nesmagus pavasaris ir ta gamtos permaininga, įeigu jos pa- čios savo išvaizdos neįstengia pa- mainyti. Kuri pasipuošia nauju pavasario rubu — jai ir pasau- lis net kitas.

Didžiuojasi ji savimi lygiai kaip tas gamtos išpuoštas medis, lapais ir žiedais kada apsiengęs. Jo šakos tik birkši, binguoja, la- pai vėjus moudosi-plasuoja ir jis jaučiasi puikesniu už visus kitus. Juo gražesnį ir geresnį rubą pavasaryj mergelė ant save už- deda, tuo ji jaučiasi linksmesnė ir dailesnė už kitas ji atrodo.

Vyriškoji pusė į permainingas ma- žiaus domos kreipia, bet užtai juose perdaug naujo nei nesima- to. Jie vienu rubu net kelis me- tus išnešioja, kuomet mergelės pa- vasaryj be naujo rubo — tai mir- tis.

Džiaugsmas ją taip apima ir di- dina, jog ji nelabai kur ką kitą apart savęs temato.

Žinrėk, — eina pro šalį kad ir pažįstamiausi, bet jos akis kaž- kur besidairo. Su pavasario vė- jais jos džiaugsmas po dausas i- lekioja. Net sulaikyt ir užkalbint

Laiškų vokai (konvertai) turi būti be pamušalo.

Telegramai siūti leista tiksliai labai didžiame reikale, kas kartas tą reikalą prirodant pašte.

Pašto įstaiga siuntinius neišnešiodins. Paprastus laiškus iš pašto atsiims vyresnybė. Jei apskrityje mieste yra paštas, tai gyventojai tame mieste turi savo paštinę susinešimą. Paprastus laiškus kiekvienas kaimas parsinešdins per savo pasiuntinį. „Dabart.“ („Rygos Garsas“).

Švedų Lietuvių Komiteto Sekretorius, filosofijos daktaras Seudebergas, apvažiavęs Lietuvą ir Latviją, išleido nedidelę knygutę, pavadintą: „Apie Lietuvą ir Latviją per karę.“

Kningutės pradžioje Seudebergas aprašo Kauną ir jo gražias apylinkes. Mieste daug esą sugriautų ir pagadintų namų. Smarkiai nukentėję geležinkelio stotys, dvasinė katalikų seminarija ir josios bažnyčia, pravoslavų soboras Mikalojaus prospekte (dabar Kaiser Wilhelm štrasse), pravoslavų soboras seniamieste.

Bet pamatyti 42-jų santimetų „Drujų Burtų pajiegą“ esą galima tiksliai už miesto, kame nei ženklo nelikę turtingų gyventojų triobų. Kaune nekarininkų žmonių esama labai mažai.

Visai kitaip atrodo Vilnius. Namų, sugriautų ar pagadintų, beveik nebėsa. Prekyba einanti gana gerai, nors didesnės firmos išvežušius savo prekes ir krautuves esančios uždarytos ir užrakintos didelėmis jutrinomis. Dauguma Vilniaus ir Kauno gyventojų esą žydai. Veik visos iškabos vokiečių kalba. Krautuvių languose dažnai sutinkamos netai syklinga kalba parašytos iškabos: „Hier schvoren fier soldaten“ (čia avalynė kareiviams). Gerai sekasi kėpykloms ir alinėms. Labai pabrangę reikalingiausieji daiktai. Visur jaučiamas visako trukumas. Prieš vokiečių valdininkų namus, kurie daliną žmonių duoną, stovinčios ilgos eilės žmonių. Aibės pabėgėlių ėjusios per Vilnių. Vilnius buvęs pereinamuoju punktu žmonių, netekusių savo namų, įsiekiančių pas savo tautiečius prieglaudose. Vilniaus apylinkės esančios panašios į tyrlaukį, kuriam strikš sudegintų fabričių ir dvarų kaminai ir apdegę medžiai. Daugelis ukininų dar lapkričio mėnesyje gyvenę duobėse, granatų išmuštose, ir likusiose apkasuose. Išgašio metu žmonės taip išsiblaškę, kad ligšiol tėvai nežina, kame jų vaikų, moters, — kame vyrai, sesers, — kame broliai.

Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karės šelpiti bendrabučiųose ir prieglaudose esą švaru ir pavyzdinga tvarka, tiksliai jaučiamas didelis rubų ir autuvų trukumas.

Lietuvai, Seudebergo nuomone, reikalinga esanti didelė pagalba. Seudebergas stebisi, kad Lietuva daugiau nukentėjusi, kaip Lenkija ir Belgija, gyventojų esą ne mažiau, kaip pastarąjoje. O apie ją taip mažai žina ir tokią mažą (kaip nieko) pašalpą teikia. Europa ir Amerika turinčios gelbėti Lietuvą kaip gelbėję Belgiją ir Lenkiją.

Vilniuje likęs Aušros Vartų šv. Motinos paveikslas, prieš kurį suklampusių moterų būriai meldžią geresnį laiką. Aušros Vartų varpai taip pat išlikę sveiki. Iš Vilniaus Seudebergas važiuoja per Birūnų, Stalupėnų, Pilekainių, Tilžės, Klaipėdą ir Liepoją. Smarkiai sudaužyti Stalupėnai. Žmonių ir kareivių upi pakelti jau statomos naujos triobos, nau-

ji namai, nors dar daug gatvių, kame esą tik vieni griuvėsiai. Seudebergas, važiuodamas iš Palangos į Liepoją, taip pat matęs liudną reginį: laukai perkaisai išraižyti ir daugelyje vietų dar užsilikę vielų tvoros. Visur riogsa buvusių kaimų ir viensėdžių degėsiai. Pagiriuose ties keliais niuksą kryžiai — tai brolių kapai, žuvusių už tėvynę. Nejauku esą laukuose tarp kapų kryžių su prikaltomis prie jų kepurėmis, jau nublankusiomis nuo vėjų ir lytų. Toksai trumpas minėtos kningutės turinys apie liudną Lietuvos vaizdą. Augštuolis.

Laikraščiai praneša, kad Vokietija sutikusi galop leisti Amerikai vežti grūdų, miltų ir apskritai maitinimo dalykų į Belgiją, Lenkiją ir Lietuvą ir pasižadėjusi jų nekonfiskuoti. Tą žinią taip pat patvirtina ir pačių vokiečių laikraščiai. „Berliner Tageblatt“ pabrėžia dar, kad tokios stokos neįjuntama Belgijoje, kad ten gali apsieiti ir be pagalbos, bet Lenkijoje ir Lietuvoje esanti absoliuti stoka. Laikraštis sako, kad visos žmonijos žmogiška pareiga gelbėti tuos kraštus. Jis net vokiečių visuomenę šaukia nuo nors padėti lenkams ir lietuviams — slėptas padėjimas veržiasi aiškėn net per pačių vokiečių laikraščius. Dar neseniai jų buvo rašoma, kad pati Vokietija užtenka mai įstengianti išmaitinti tuos kraštus.

Vokiečių vyriausybė prieš anglių laikraščius prikaliojimus del rekvizicijos Lenkijoje paaiškina, kad ten esą nebuvo jokios rekvizicijos. Jeigu ir buvę vežami grūdai iš Lenkijos, tai tiksliai malti, nes Lenkijoje nebelikę miltų ir jau miltai tie grūdai visuomet buvę grąžinami atgal. Vokiečių laikraščiai taip pat sako: „Sossische Zeitung“ pastebi, kad tenai ir norint nebuvo to rekvizuoti, ypač Lietuvoje buvę rusų kariumenės viską išvežusi ar sudeginusi besitraukdama.

Koks Lietuvos padėjimas iš tų žinių aiškiai matyti ir iš viso juntama, kad tenai žmonės kenčia tikrą badą. I. Jurkunas.

LIETUVIŲ GIMNAZIJA.

Vokiečiams atėjus, darbo budas atsimainė.

Darbo begalės, reikia dirbti išsijuosus.

Pabėgus visiems valdiškiems mokytojams prisiėjo organizuoti mokyklas. Atsiranda mokyklų, jos auga viena po kitos. Dabar turime, ko iki šiol nebuvo turėję — lietuvių gimnaziją, kur viskas lietuviškai mokoma. Tikimės, jog bus dar keletas lietuvių gimnazijų ir progimnazijų.

Nereikia ir manyti, kad kas iš viršaus padėtų. Gerai, kad neklūdo. Darome patį savo spėkomis.

Visur atsiranda pradedamųjų mokyklų.

Daug lankiame iš mokyklų — žemesniųjų ir vidurinių.

Žinoma, dar negalima svajoti apie universitetą. Bet jau tuomi, kas daroma, rengiama medžiaga, statomas pamatas.

Tam dalykui reikia daug pinigų. Iš pradžios rodėsi, jog nebūna mokykloms spėkų. Paskui pradėjo rasti viena po kitos. Lietuvoje, pasirodė, gali užtekti savo žmonių, tik reikia pajieškoti.

Toliaus reikalingas maistas, drabužiai žmonėms, dideliems ir mažiems. Čia ne viską gausi už pinigų.

„PILIEČIŲ KOMITETAS.“

Prieš pat vokiečių atėjimą, Lietuvos lenkų dvarininkai su

keliais jiems atsidavusiais inteligentais sutvėrė „Piliečių Komitetą“ („Komitet Obywatelski“). Kaip lenkų dvarininkų draugija, nieko ji negalėtų padaryti, todėl sumanė pakviesti iš kitų tautų keletą žmonių sau prielankių, bet taip, kad būtų jų viršenybė.

Iš Lietuvių jiems surado tokius žmones „Liet. Žinių“ šulai, Jonas Vileišis ir Jurgis Šaulys. Tasai Komitetas norėtų būti neva visos Lietuvos atstovybė. Bet ištikrųjų yra tik suvadžiojimas. Jie apėmė Vilniaus ir Kauno gub., išskyrė Vilniaus miestą. Komitete viršū ima, tautybės žiurint — lenkai, o iš vidurinės pusės — dvarininkai. Vilniuje ir be to jų viršenybė, taigi nerado reikalo kišties, prie Vilniaus ir ką nors be lenkų ir jo valdymą įleisti. Neapima tasai Piliečių Komitetas — Suvalkų. Tenai veikia ir be to Suvalkų Piliečių Komitetas, kuriame lenkai daugumoje, nors Suvalkų g. jų yra 2 septindaliai, ir lietuviams nesirupina visai, ar mažai, varė lenkinimo darbą. Taigi šita organizacija tokiu tikslu sutvėrta, kad lenkams dvarininkams Lietuvoje palaikyti, o lietuviams-darbininkams ir ukinininkams nustumti. Turėdamas savo skyrius Lietuvoje, Piliečių Komitetas stengiasi, kad gryniausiose lietuvių vietose lenkų dvarininkų reikalai pirmenybę turėtų.

Laiškas platus, ant greitųjų rašytas: galite jį apskelbti, ar kaip suaudoti. Kitų adresų neturiu po ranka. Gerai, kad buvo kam nurašyti. Su pagarba, Augustinas Janulaitis. („Liet. Balsas“).

AMERIKIEČIAMS GERA PROGA.

„N. Lietuvoje“ jau buvo rašyta, kad Amerikon aukų rinkti išvažiavo g. g. Bulota, Bulotienė ir Žemaitė. Tie svečiai amerikiečiams lietuviams labai pageidaujami ir reikalingi.

Amerikos lietuvių kolonija didelė, lietuvių visuomenės gyvenimas ten, kiek žinome, ir karės metu virte verda. Matome, kad amerikiečiai steigia fondus Lietuvai gelbėti, įvairios sriovės daro savo konferencijas, norima ir bendradarbiauti su lietuvių visuomenės varomais darbu. Juk jie tos visuomenės atskira šaka ir kaip nulaizta medžio šakelė nuvysta, taip ir amerikiečių lietuvių darbas neturėtų tikro vaisingumo, jei jis neturėtų ryšio su Lietuvos visuomenės varomais darbu. Amerikos kolonijos bendravimas su savo centru būtinas reikalas. Tuo žvilgsniu betgi mažai tebuvo daroma ir iki karės, o karė mus lyg geležine sieną perskyrė. Sunku mums sužinoti, kas daroma Amerikoje, o amerikiečiams — kas daroma lietuvių brolių Lietuvoje ar išsikėlusiu Rusijoje. O naujo juk daug. Dirba visokie Komitetai, rūpinamasi ne tik medžiaginiais, bet ir dvasiniais nelaimingų tautiečių reikalais, kalbama, tariamasi del Lietuvos ateities ir tt. ir tt. Vieni žodžiu, daug, daug naujų klausimų, kurie amerikiečiams indomų ir reikalingi žinoti.

Teisybė, nuvažiavo Amerikon visokių „pasiuntinių-pasiuntinėlių“, bet kokių? Nuvažiavo ten Šimkus, nuvažiavo kun. Maliauskas ir kiti. Betgi ar gali jie ką nors pasakyti pažangiajai Amerikos visuomenei, ar gali jie nušviesti visapusiai mūsų gyvenimą. Bet abejonės, kad ne. Savo informacijomis jie galėjo net daugelį suklaidinti. Todel ir svarbus amerikiečiams pažangiosios lietuvių visuomenės atstovai. Jie kaip tik ir galės pataisyti tai, kas ne taip buvo nušviesta. Be abejonės, reik tikėtis, kad nauji svečiai pasakys amerikiečiams ne savo asmeninę pažinimą, o ar kitą klausimą, tai ir amerikiečiams netaip svarbu, bet paaiškins visų mūsų sriovių poziciją įvairiais einamojo mėsio klausimais.

Einame toliau. Jau buvo rašyta, kad g. Bulota kvietė atvažiuoti „Gelbėjimo Fondas.“ Savo kvietime jis rašė, kad Amerikos lietuvių visuomenės dalis nepasitiki „Lietuvių Dr. ja nukentėjusiems del karės šelpiti“ ir todel nenori jai savo skatų aukauti. Ir mes turime pasakyti: taip, toli gražu minėta draugija neturi visų lietuvių pasitikėjimo ir negali turėti, kol joje šeimininkaus sava kompanija. Negali ji ir visų mūsų reikalų aprūpinti. Dabar amerikiečiai ir turės progą aukauti tokiam tikslui, kokiam jie norės.

Be g. Bulotos juk važiuoja „Žiburėlis“ pirminkė g. Bulotienė. Kas tatau yra „Žiburėlis“ — amerikiečiai gerai žino. Manau, supranta jie ir sunkų dabartinį lietuvių moksleivių padėjimą. Pasakys rasi, kad yra Komitetas, kurie šelpia ir moksleivius. Taip, yra, bet reik taip pat suprasti, kad yra ir tokių moksleivių, kurių vidaus balsas neleidžia kreiptis į Laukaičių ir Yčų Komitetus.

„Is kitos pusės „Žiburėlio“ turtais bus amžinas — jis skolina. Po kiek metų tie pinigai vėl grįžs. Gi kam nesuprantama, kad po kare moksleivių padėjimas bus dar blogesnis ir dar labiau reikalinga bus jiems pašalpa. Taigi, jei „Žiburėlis“ dabar turės daugiau lėšų, bus dviguba nauda. Tai amerikiečiai turėtų įsidomėti.

Tos žinios, kurios mus pasiekė, rodo, kad pažangioji amerikiečių visuomenė rengiasi svečius pasitikti. Dargi „Laisvė“, kuri pradžioje šnairavo, dabar kitaip kalba. Reik linkėti, kad pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė mokes tinkamai taip reta progą pasinaudoti, o taip pat kuostipriausia rems tų svečių varomą darbą.

J. Vanagas.

(„Nauj. Liet.“)

MUSŲ PABĖGĖLIAI

Pabėgėlių rinkimas Vidžemio gubernijoje. Jau rudenį 1915 m. „Ryg. Garsas“ buvo rašyta, kad Valke leista apsisotiti mūsų pabėgėliams ir čia padaryti kaip ir centrą mūsų pabėgėlių.

Tą „lengvą“ darbą atlikti, (kaip Centralinis mano), buvo paskirtas ant visos Vidžemio dalies Vitebsko gub. nabašninkas A. Zaleskis. Bet visokioms aplinkyboms neleidžiant ir Centralinio apsilėidimu tame dalyke, tepasisekė čia sutraukti tik dalelę mūsų pabėgėlių, o didžioji dalis jų šalt žiemos metu ir pasilikio išblaškyti po minėtąsias gub. vietas, kur ir dabar tebekenčia pusplėčiai neapsakomą vargą ir skurdą užmiršti savųjų.

Dabar Centralinis nabašninko A. Zaleskio vieton paskyrė čia ingaliotinį latvij p. Keves Gudžę, kuriam vienam pavesta surinkti ir sutvarkyti iš visų minėtų vietų pabėgėlius. 17d. vasario p. Keves-Gudžė apsilankė Valke, apžiūrėjęs čionykštį padėjimą, nu-

vyko Elvon (netoli Dorpato ir Valko), tenai nusaundžius 4 namus su 15 kambarių, kur ir mano, kiek jam vienam pasiseks, rankio ti mūsų pabėgėlius ir siūsti Elvon.

Turiu pridurti, kad p. Keves-Gudžė mano veikti ne vien kalba, bet ir darbu (kaip jam pasiseks — ateitis parodys), todel apsiteravęs, nuvyko į Centralinį Petrapilį prašyti, kad jam duotų pagelbininkų, nes sako: „vienų švilptelėjimu iš visos gubernijos pabėgėlių nesurinksiu: reikia juos apvažinėti ir surankioti; o tuom tarpu ne taip greit visa tesidaro. Vien tik pabėgėlius surankioti, vienam žmogui darbo užtektų iki šv. Jono.“ O tuom tarpu greit laikams mainantis, pabėgėlius, kurie dar kiek gali krutėti, gali išgrūsti Omskan ar toliaus.

Ponia Keves-Gudžė sugrįžus iš Petrapilio kokių parnėš iš tenai žinių ir į kokią pusę važiuos rankioti pabėgėlius, apie tai pranešiu „Ryg. Garsui“ vėliau.

Todel Vidžemio gub. pabėgėliai, perskaitę laikraštį žinią, greit paduokite vieni kitiems, kad lengviau ir greičiau galėtų me sužinoti ir kad greičiau būtų galima juos surasti. Apie tai turite skelbties „Ryg. Garsas.“ Nereikia taip snausti ir kentėti

susispaudus, kaip lig šiolei. Juk Vidžemio gub. mūsų pabėgėlių daugybė, o žinių jokių apie juos negirdėti. Negi komitetas gali įspėti, kokion kerčion jie yra sukišti. Kad butumete kiek skelbėsi laikraščiuose, būtų daugumas iš jų atrasta ir sutvarkyta vienon vieton.

Man tik labai keista išrodo, kodėl Centralinis šiai apeliacin ingaliotinį paskyrė latvij! Nejaugi nebuvo lietuvių! Nors Keves-Gudžė truputį ir moka lietuviškai, bet visgi svetimtautis negi gali taip atlikti musiekių reikalų, kaip savasis tautietis. Keista!

St. Ličkunus.

Tvėris, Lietuvių pabėgėlių čia yra nemažai. Yra ir pabėgėlių komitetas, tiksliai laikurie jo sąnariai bene per daug jau išsidažę. Kad nelabai benori su žmonėmis šnekėtis. Ypatinai skurdų daro kareiviams, pareinantiems iš pozicijų suvargusiems. Norėtum žmogus, gaut kokią pašalpą, arba bent kad gerą žodelį kas pratarų, o čia tau sako — eik sau, mums nepriguli jums rūpintis. Vienas Komiteto užveizda A. R. dis atstatytas nuo komiteto, nes buvo bepradėjęs daugiau savo geromis pažistamomis rūpintis negu Komiteto reikalais.

Kareivis J. T.

(„Ryg. Garsas“)

KORESPONDENCIJOS

NEW-YORK, N. Y.

Bal. 29 d. š. m. S. L. R. K. Moksleivių Amerikoje New York'e 9 kuopa parengė balių. Balius buvo gana puikus, bet labai gaila, kad ant tokio puikaus balius tiek mažai tebuvo newyoriečių. Didžiūma publikos, tai buvo iš Brooklyn. Baigiantis baliui brooklyniečiams pasirodė, kad jaunutė moksleivių kuopa gal turės nuostolio, taigi p. J. Teičukaitis pagaitavo brooklyniečius, kad reikia parinkti aukų kuopos, del sustiprinimo jų dvasios. P. A. Kvedara atsisotėjęs ant estrados paaiškino reikalingumą juos paremti.

Viso aukų surinkta \$8.19. Piningai tuoj tapo paduoti vietiniui iždininkui A. Valeintiejiui. V. Z. B-tis.

EDGEWATER, N. J.

Kukurų (corn) dirbtuvės darbininkai balandžio 28 d. išėjo streikan, reikalaudami 8 val. dienos darbo ir užmokeskį tą pačią kaip ir už 12 valandų. Gegužio 1 d. visi šios dirbtuvės mechanikai sustojo dirbė reikalaudami taip pat 8 val. dienos darbo ir užmokeskį tą pačią kaip ir už 10 val. Kompanija su streikierių paduotais reikalavimais nenori taikintis ir baugina streikierius dirbtuvės uždarymu, bet streikieriai supranta kapitalistų gudrumus ir visi laisvi ramiai ir vienybėje ir nevienu nesiranda tokio, kuris drįstų streiklaužauti, per tai kompanija priversta buvo sustabdyti visoje dirbtuvėje darbą. Streiką veda patys darbininkai ir beveik visi (suvirš 600) susirašę į atskirą savitarpinę uniiją, prie kurios manoma pritraukti ir kitų šio miestelio dirbtuvių darbininkus. Mokestis kol kas nuskirta tik 50 centai į mėnesį. Patartina kitų miestų darbininkams nevažinoti čionai darbo įieškoti, nes manoma, kad greitai laiku ir kitų dirbtuvių darbininkai išeis streikon.

K. S.

ST. BONAVENTURE, N. Y.

Senai kaip „Vien. Lietuvin.“ buvo kas rašyta iš mūsų padangės; todel, gal, kam bus neprošal vėl šitą išgirsti apie ją. Čionai lietuvių moksleivių skaičius nemažėja, bet, atpenč, didėja; ir rankų jie sudeję nesėdi, bet šitą dirba-mokinas. Mokinas kaip katras išgali — pavieniais, o kartais ir sykiu suję.

Sykiu mokinimuisi yra vartojamas dvejopas budas: pirmas, laikomos yra lietuvių kalbos pamokos, kurios esti dusyk sayaitėje; antras — literatiški susirinkimai, kurie esti syki mėnesyje. Kaip kalbos pamokų klesos, taip susirinkimai reguliariškai ir su noru vyti, apart vieno, lietuvių yra lankoma. Kalbos pamokų klesose mokinama gramatika ir literatūra bei istorija. Susirinkimuose skaitoma paskaitos, sakoma prakalbos ir eilės; na, ir taip tai sykiu mokinamasi arba geriau sakant, šis-tas išmokoma iš vienas kito.

Kaip kalbos pamokų klesos esti tankiai ir panašios vieną kitai, tai nėra ko tokio ypatingo apie jas ir rašyti. Tiek reikia pasakyti, kad progresuojama, ir tą patį pasakys kiekvienas jas lankantis. Susirinkimai nėra taip tankūs, kaip klesos ir jie yra daug daugiau įvairnesni už klesas; todel apie juos prisičina ir plačiau parašyti.

Augščiau yra paminėta, kad susirinkimai esti tik syki mėnesį; jie esti su programais. Juos palaiko VII-toji L. R. K. M. Susmokuo. Kiekvienam susirinkimui iškalno būna paskirtos ypotos, t. y. prelegentai, imti dalyvumą programoje. Kiekviena iš jų turi, iki paskirtam laikui, šitą pasirengti ir atėjus susirinkimui išėjęs ant pagrindų pasakyti ar paskaityti.

Viena iš tokių susirinkimų turėta Balandžio 29 d. š. m. Programoje dalyvumą ėmė sekantieji draugai: A. Misevičia, L. Brignomas ir N. Pirmas pasakė eiles

„Eglaitė“ antras kalbėjo apie dorą, trečias skaitė kokį tai rašynėlį. Nors šį kartą prelegentų mažas skaičius buvo, tačiau programą galima priskaityti prie įvairaus ir turiningo, o prelegentus savo darbą atlikusius gerai.

Minėta susirinkimą tikėtasi turėti daugiau prelegentų. Bet kitaip išėjo negu buvo tikėtasi. Tarp prelegentų skaičiaus turėjo būti ir Jurgis Mikulskis iš Du Bois, Penna., bet prieš Velykas dviem savaitėm daktarui patarus aplėdo mokyklą ir dar lig-šiol ne sugrįžo. Čionykščiai lietuviai moksleiviai sympatizuoja ir linki jam kuogreičiausiai pasveikti ir sugrįžti atgal į mokyklą ir varyti toliau savo pradėtąjį darbą.

Tik tiek šiūom sykiu iš mūsų kampelio.

Svirskas.

WATERBURY, CONN.

Iš mūsų miesto daug visokių žinių laikraščiuose rašoma apie vietos lietuvių visuomenišką veikimą, bet apie naminių gyvenimą tai beveik nieko nerašoma. Taigi teisybės neaplenkiant, pažymėsiu nors trumpai.

Šiais laikais pas mus darbai labai gerai eina. Reikia pažymėti, kad darbdaviai kelia mokestis darbininkams beveik be jų (darbininkų) reikalavimo ir be streikų. Užmokestį gavus, žiūrėk ir randi mokestį pakeltą ant 10 nuosimnio ar kiek daugiau ar mažiau. Tai gudrus jų sumanymas: darbininkai mano, kad darbdaviai rupinasi jų gyvenimu, todėl ir nereikalauja pakėlimo mokesčio ar 8 valandų darbo dienos. Tai viliojimas darbininkų suvadžiojimas.

Mažieji vertelgos (biznieriai) mat, dami, kad darbininkai truputį daugiau uždirba, stoja ant kelio ir išnauoja kiek tik galėdami, kad pripildytų savo delmonus.

Pereitą rudinį mėsininkai (butcheriai) sutvėrė uniją, kad darbininkas negalėtų gauti iš mėsininkos knygutės be \$5.00 kaucijos (pas mus ant knygutės ima). Tas jiems puikiai ir nusišė. Aiškus dalykas, jeigu jis (vienas) turi tris šimtus emėjų tai surenka kaucijų \$1,500, o jeigu emėjų daugiau, tai dar daugiau inplaukia kapitalo, beveik kaip už dykai. O jeigu kada bankrutytų, tai tada šaukis prie Augščiausiojo pagalbos, kad nunešė 5 dolarius.

Nežinia kaip tas jiems ilgai seksis, nes gabesni darbininkai pamatę jų gudrumus pradėjo tvirti ko-operaciją, kad įsteigti savo mėsiniją. Tas jiems kiek laiko labai sekėsi, bet vėliau parėjus į kitos valdybos rankas, kurie padarė iš ko-operacijos korporaciją ir pradėjo žiūrėti į darbininkų pažūras, idant į valdybą įveitų tik katalikai. Tokiu būdu ir pradėjo eiti žemyn korporacija. Aš kaip ex-board of directors nežinoma man prašalint, linkiu jiems gero pasisekimo.

Paskui duonkepiai (bekoriai) sutvėrė uniją. Ką pirma buvo bulkutė duonos svoro sunkumo 4 centai, reikėjo mokėti 5 centus. Tas jiems ne ilgai sekėsi, nes parvažiavo iš Chicago nauji duonkepiai ir pradėjo geresnę duoną kepti, vieton kukuruzo, ruginės. Tai ir turėjo nabagai nusišėisti.

Galų gale pradėjo tvirti gaspadinės unija, kad jų įnamiai (burdingieriai) vieton \$4 mokėtų \$5.00 už kambarį per mėnesį. Bet kaip matyt nelabai joms sekasi.

Turbūt priežastis tame, kad gaspadinės sutėjusios ant posėdžio per daug ilgai balsuoja; nes tie karčianninkai geros širdies žmonės, pripila už 10 centų didelį „dinerkė“ saldaus alučio, tai be balsuodamos pamiršta ir apie uniją.

Nenoriu įžeisti, tik noriu patarti, kad imtų pavyzdį nuo tų, kurios ir be unijos gauna 5-6 dolarius už kambarį per mėnesį, nes jos švariai užlaiko, gerai pagamina valgi, taip kaip pridera žmogui, o ne taip kaip dabar pas nekurius moteris yra „mada“ rytą ir vakarą: „solderis“, „solderis“ ir dar „solderis“ (kiaulienos kumpis). Į tą dalyką reikia atkreipti visėms atydą, nes tokia mėsą kenkia sveikatai.

Vietinis.

Gegužio 7 ir 8 d. 1916 m. lankėsi pas mumis su prakalbomis p. A. Bulota, p. Bulotienė ir p. Žemaitė, prakalbas rengė Waterburio lietuvių P. T. draugijų sąryšis. Publikos pirmą vakarą buvo atsilankę apie 400 žmonių iš ko buvo tikėtasi pusėtinai surinkti aukų, bet pasirodė visai priešinai — tapo vos surinkta apie 100 dolarių ir „žiburėliui“ apie 40 dolarių, o antrą vakarą publikos pusėtinai buvo mažai, tai ir aukų surinkta mažai.

Abelnai per abu vakarus viso surinkta apie 250 dolarių. Na, ir čia kyla klausimas kame dalykas? Kadangi waterburiečiai visados pasirodo su aukomis labai gerai, bet šį kartą ne. Kaip man pasirodė klausantis p. Bulotos prakalbų, tai p. Bulotos misija nėra, kad surinkti kodaugiasiai centų ir sušelpiti mūsų brolius ir seseris, bet jojo tikslas yra idant griauti klerikaliską partiją Lietuvoje, kuri, kaip mes amerikiečiai žinome, visgi yra veikiausia ir daugiausiai šelpianti mūsų brolius ir seseris badaujančius.

Man rodos, dabar mūsų politikai neturėtų but vietos, kad mūsų broliai ir seseris reikalauja duonos kashio. Bulota beveik visą savo kalbą pašventė griovimui taip jam baises klerikalizmo, bet kas link aukų tai kaip ir nieko nepasakė, ir jei ne mūsų gerbiama rašytoja senelė Žemaitė, tai vargu p. Bulota su savo misija galėtų lankytis po lietuviškas kolonijas. Sulyginus su p. Šimkaus prakalbomis Waterburyje, kur surinkta 555 dol. ši auka pasirodo menka. Kodėlgi toks didelis skirtumas? Todel, kad p. Šimkaus yra troškimas, idant surinkti kodaugiasiai aukų ir sušelpiti nors tą mažą dalelę, anot p. Bulotos 85 tukstančius ir pilnai to laikėsi neužkabydamas nei kokių partijų bei asmenų. Bet p. Bulota, kuris mums pranešė, kad apie 115 tukstančių mūsų pabėgėlių Rusijoje nėra šelpiami ir vieton perstatymo mums sunkauso padėjimo tų mūsų brolių ir sesučių daugiausiai kalbėjo apie mums gerai žinomus Laukaičius, Olšauskus, Yčius ir kitus.

Taigi patartina p. Bulotai dabartiniam laike daugiaus rupintis sušelpimu mūsų brolių ir sesučių atkstančių, negu apie sočas davatkas. Reikėjo laike prakalbų nurodyti budus, kaip sušelpiti tuos 115 tukstančius, kurie nėra šelpiami, o waterburiečiai butų daug daugiau aukų davę.

Vincelio Jauka.

NEW BEDFORD, MASS.

Mars Twist Drill Co. darbininkai žimet Velykoms buvo gausiai apdovanoti. Viso 90

darbininkų gavo dovanas. Merginos gavo nuo 10 iki 25 dolarių, o vyrai nuo 35 iki 500. Viso saka buvo išdalinta 70,000 dolarių. Darbininkai džiaugiasi, bet klausimas iš kur tokia didelė malonė ponų darbdavių. Pasirodo, kad pirmiaus darbininkai čionai norėjo sutverti uniją, tai kompanija daro viską, kad nuo to suturėjus. Dabar dirba po 60 valandų į savaitę ir už gana pigę mokestį. Ši kompanija jau gyvuoja 25 metų, iš pradžių dirbo 20 „monij“, o dabar netoli stantantis. Daugiausiai dirba karei reikalingus reikmenis. Kompanija labai turtinga, o darbininkams moka po 6-7 dolarius į savaitę. Taigi nereikia žiūrėti, ką dalina „nagradas“, bet reikia organizuotis į uniją.

Stiklelis.

BALTIMORE, MD.

Mūsų mieste visoki darbai neprastai eina, darbininkams netankiai prisieina įieškoti darbo. Pora mėnesių atgal rubsiuvių liuosų buvo daug, gi jie nematydami prasidedant darbu išvaikščiojo į geležinius fabrikus, prie amunicijos, ir ten jiems pusėtinai klojasi, gi prasidėjus geriaus eiti rubsiuvių darbams trūksta rubsiuvių ir kas? Nugi rubsiuvių kontraktoriai nueina pas fabrikus, duoda gerą užmokestį už jo darbą ir parsiveda į savo dirbtuvę, bet jau nesako, kad nori išieki. Kiti kontraktoriai, kurie nematė bėdos sujieškojimu darbininkų, tie dar ir pamandrovoja, vienok netaip kaip pirmieus buvo. Rubsiuviai, išskiriant kelias mažas dirbtuves, kuriose dinerkės radžio veikia, organizuoti gavo per uniją 8 val. dieną; gi dinerkiai dar per naktis dirba, ir nesileidžia prie trumpesnio dienos darbo prisipratinti. Kova tarpe unijų apsisistojo, nors nežinau kaip ilgai bus ramu, bet šiuo sykiu gerai. Girtuoklių suvis mažai matosi Baltimorėje, bet smuklės užsilaiko tos pačios ir ant kitų metų, tur but laukia smuklininkai emigrantų iš Lietuvos. Šiuo sykiu gražu, kad lietuviai pradeda blaivyti gal toliau dar išsiblaivyti geriaus ir pradės rupintis ko neturi — kaip tai: mokyklų, svetainės ir t. p.

Kun. Moeckus užklupo katalikus. Gegužio 2 d. Liet. Literatūros Draugija (ji socialistų 14 k.) parsikvietė Moeckų del iškaršimo kailio kuningams Kes nežino kas yra kun. Moeckus? Geriaus kad 6os, geriaus kad ir negirdėję, ir nežinę, kas negirdėjo jo kalbą. Kas sako, kad Grikštas sorkininkas, tai kun. Moeckus daug didesnis už jį. Lietuviams reikėtų saugotis tokių sorkininkų, nes jie nieko gero nesuteikia, kaip tik blogą. Po panašių kalbėtojų prakalbų žmonės už plaukų vadžiotasi, ir kas iš to? O kas myli tai, kad žmonės už plaukų vadžiotasi? Tai lietuvių socialistai. Žiūrėk kokį kasavara ir parsikviečia košės virti tarpe lietuvių. Per prasta taip daryti marksistams.

A. K.

Kaip jau buvau rašęs „V. L.“ apie „Tag Day“ ir apie klerikalų politiką tai dabar dar noriu bisikų apie tai pakalbėti. Pradžėj bendrai veikti su klerikalais buvo manyta, kad bendrai veikiant nebus jokių varžytinių ir mūsų žmonės labai prielankiai į juos atsinešė, bet pamatė klerikalų nesvarią politiką, kiti netekę kantrybės net ir iš rengimo komisijos atsiskakė. Ir nuo to pas mūsų žmones (ne pas visus) jau nebuvo energijos: vieni visai neveikė,

o kiti kad ir veikė, bet be didelį pasekmių. Kalbinant rinkėjus daug buvo sutikta tokių, kurie atsisakė vien delto, kam su katalikais susidėjo. Čia buvo daug kaltės ir iš mūsų tai yra tautininkų pusės, o ypač jaunimo, jeigu laisvesnis jaunimas taip uoliai eis prie darbo, kaip čio vyčiai ir p-lės šventų draugijų narės, — tai vietinis fondas butų turėję daugiau rinkėjų ir už Tautos Fondą. Beto dar ir užsirašiusiųjų neatėjo suvisum 70, nors ir T. F. nevisi buvo, bet labai mažai tokių buvo, kurie neatėjo. Tokiu būdu T. F. skyrius turėjo daugiau rinkėjų. Aukų tą dieną tapo surinkta 1,328 dol. ir 64 c. Atmokėjus visus iškaščius, kurių buvo 90 dol., o likusius išdalijus proporcionališkai nuo rinkėjų, į vietinį iždą pripuolė 441 dol. 62c. Prie pribuvimo skaitinės nebuvo prirokuota auka 100 dol., kurią prisuntė Kardinolas Gibonsas, nes mat Kardinolo visą auką prisavino ponai klerikalai. Dabar nekuri juokiasi, kad klerikalai tautininkus prigavo, bet aš čia noriu tiems ponams pasakyti, kad klerikalai tautininkų neprigavo ir jeigu tautininkai turėjo mažesnę skaitlių rinkėjų už klerikalus, tai čia kaltė puola ant Jų, ponai, ir jeigu jūs, kurie taip manot, kad klerikalai prigavo, butumete visi spietęsi prie to taip praklausus darbo, tai tautininkai butų daugiau rinkėjų turėję už klerikalus ir į vietinį šelpimo nuo karės nukentėjusių iždą būtų inplaukę daugiau pinigų, negu į T. F., o tada ir jūs patys butumete galėję didžiuotis, bet kad juos subytinote, (prigaudinėti nereikia), nes jūs visi stojote į tautininkų pusę. Bet dabar tai sarmata jums, kad jūs tą ne darbo dieną butumete galėję sunaudoti prisidėdami prie aukų rinkimo, o dabar praleidote ant tuščio vaikščiodami kur po smukles ir po bolines.

Dar negalima praleisti nepaminėjus, kaip klerikalai turėjo uždeję savo geležinę ranką ant nepilnamečių rinkėjų. Buvo toks atsitikimas, kad 2 mergaitės apie kokia 14 ar 15 metų amžiaus rinko į vietinį tautininkų iždą, bet klerikalų šulas, kuris buvo užmės raštinko vietą, užrašė tas mergaitės ir T. F. nors tos mergaitės ir protestavo, bet nieko nepagelbėjo ir po 2 dienu, kada buvo aukos dalinamos, tų mergaičių tėvai protestavo per vietinio fondo atstovą P. Lazauską ir reikalavo, kad jų aukos butų priširtos prie vietinio fondo, ir tas nieko negelbėjo. Dabar skaitytų jai gali matyti, kad iš abiejų pusių buvo tai didesnis tai mažesnis nenuoseklumas. Iš vienos pusės buvo apsilėdimas, o iš kitos tai per daug nešvari politika.

Balandžio 27 d. Pus. Pram. Darbininkų unija 192 skyriaus buvo sušauktas didelis susirinkimas: Kalbėjo Doree vietinis organizatorius ir J. Ettor, — P. D. unijos keliaujantis organizatorius ir Dr. Sinkevič. Kalbėtojai gyvais faktais prirodinėjo, kad streikas L. Greipo dirbtuvėje yra išsanktas nelegališkai. A. C. W. of A. unijos lyderiai išsankė tą streiką ne kad pagerinti darbininkams buvį, bet narius privertus prigulėti prie A. D. F. ir kad tuos unijos C. W. of A. unijos. Tai faktas, nes jie jokių reikalavimų nebuvo statę Greipai prieš išėjimą streikan, o tik tai norėjo P. P. D. unijos pavartoti kaip įrankį privertime federečių ir amalgameitus persirašyti. Tie gryni faktai A. Kiek darbininkai pareikalavo

C. W. of A. unijos lyderiams labai nepatiko ir tuo vienas oficerius atsistojo ir rankoje kepturę sukdamas užkamandavo, kad visi amalgameitai apleistų svetainę ką ir padarė. Bet nepraslinko nei pusvalandis, kaip tie patys amalgameitai ir vėl visi sugrįžo atgal. Čia man prisiminė varnų lėkimas į šiltus kraštus, kada varnos yra labai žingeidžios ir jos po kelių dienų grįžta žiūrėti ar toli nulėkusios ir taip darydamos, visuomet pasilieka ant vietos. Tas pats atsitiko ir su amalgamatais, jie ir delei žingeidumo visi sugrįžo ir klausėsi prakalbų.

Balandžio 30 d. lietuvių republika klubas buvo surengęs prakalbas su tikslu nurodyti žmonėms kokios ypotos yra tinkamesnės „nominuoti“ ant tikieto į senatorius ir į kongresmanus. Norisi pažymėti kaip mūsų politikieriai nepažįsta jokio mandagumo. Jau yra peiktina ir tas jeigu kas ruko svetainėje laike prakalbų, bet dar peiktinesnis yra tas, kuris ruko ant estrados budamas. Tas buvo ir augščiausias mištos prakalbose. Mūsų politikieriai, žinoma nevisi, bet didžiūma, susėdė ant estrados priešais publika, kad dumė, tai dumė cigarus, net ir patys dumuose pasikavoję. Aš kart maniau, kad pas politikierius yra toks užvedimas, bet kad ant tų prakalbų buvo ir anglų politikierių, kurie tikrai žinau, kad ruko, bet ant šių prakalbų jie nerukė, tai aš suprantau, kad tai mūsų lietuviški politikieriai nepažįsta mandagumo, kas yra labai mums negražu.

Gegužio 24 ir 28 dd. kun. Moeckus laikė prakalbas. Laikė jo prakalbų kas vakaras policijos buvo daugiau kaip pusė tuzino. Moeckui prakalbas rengė L. D. L. A. Na, jeigu ta draugija skleis ir tokią literatūrą, kokius kviečia kalbėtojus, tai jau ne apšvietos bus draugija. Man rodos, kad „V. L.“ skaitytojai jau žino, koks Moeckus yra kalbėtojas, tad apie jo prakalbą nei neapsimoka nei rašyti.

P. J.—as.

CLEVELAND, OHIO.

Gegužio 7 d. buvo surengtas vakaras per storonę Aušros Vartų panelės. Programą buvo puikiai pamargintas, kurį išpildė vietinė vyčių 25-ta kuopa. Pirmiausiai vietinis klebonas kunigas J. Halaburda sakė prakalbas; po to prasidėjo vaidinimas 8-nyų aktų tragedija „Genevaitė“. Lošejai savo roles menkai atliko išskiriant J. Šeštoką — Sigito rolę, p-lė B. Skripkauskutė — Genevaitės ir J. Kilikauską. Tarpais deklamavo eiles. Per perstatymo vyčių choras sudainavo dvi dainas, kurios išėjo gerai. Paskui prasidėjo šokiai, ant kurių griežė Cl. L. T. Benas. Publikos buvo gana daug. Didelė svetainė buvo pilna, iš ko galima tikėtis liks nemažai pelno A. V. P. Šv. Moterų draugijai.

Našlaitis.

CINCINNATI, OHIO.

Šis miestas guli ant Ohio upės kranto; jis ant Kentucky ir Ohio valstijų rubežiaus. Gyventojų pusketvirtą šimto tukstančių, lietuvių gi randasi apie 50. Čionai yra visokių tautų žmonių, bet daugiausiai tai vokiečių, žydų ir juodveidžių. Šios trys tautos beveik ir apgyvenę visą miestą. Kitiokių tautų žmonių labai mažai. Darbai čionai labai gerai eina, beveik visose dirbtuvėse stokuoja darbininkų. Dabar po visas dirbtuves pakėlė darbininkams algas, nereikėjo nei streikuoti.

ties ir gauna. Čionai galėtų ir daugiau lietuvių atvažiuoti ir be abejonės darbą gautų. Čion darbininkui žmogui nebologa gyventi. Amatninkai tai visuomet ras darbą. Uždirbt galima nebologiausia. Orai čionai labai mainosi, ypač žiemos laike. Vieną dieną šilta, kitą šalta. Daug žmonių nuo to serga ir numiršta.

Čia lietuviai gana tamsūs, gyvena kaip po žeme, niekuom nesirupina, niekas apie juos nieko ir nežino. Atliekamą nuo darbo laiką sunaudoja girtuokliavimui ir kazyrų lošimui. Žinoma lošia iš pinigų, o už išloštus pinigus turi pirkti bačkutę alauns. Na, prie bačkutės tai visi pasidaro labai protingi, pradeda vienas kitą vadtyti kvailiais, kartais daeina iki kraujo praliejimui.

O broliai, laikas jau keltis iš tamsybės patalo ir imtis už naujingo darbo. Mėnuo atgal čionai susitvėrė SLA. kuopa iš 9 narių, bet manau, kad ji pasimirs, nes jau čionai daug draugijų buvo susitvėrę, o vienok jos vis mirė.

Pakeleivis.

AURORA, ILL.

Balandžio 30 d. Laisvės Myletojų Vyry ir Moterų draugija parėngė puikų teatrą su įvairiais pamarginimais. Pelnas buvo skiriamas nuo karės nukentėjusiems Lietuvoje.

Pirmiausiai pasirodė ant scenos su dialogu „Laiską atnešė.“ Jonuką atliko T. Šurn. Onytė — M. Stombrienė, abu atliko labai gerai. Paskui buvo statoma drama „Salemono Sapnas“. Ir čia lošejai nebologiausiai atliko, nors pirmą sykį ant scenos pasirodė. Kaip T. Šurn, — Petro rolę, tai labai puikiai atliko. Toliau sekė deklamacijos, monologas ir dialogas. Iš ko publika turėjo gerą lekciją pasimokyti ir gardžiai pasijuokti.

Paskiaus dar tris padainavo „Atsisakom nuo senojo svieto.“ Bet toji daina nenusisekė.

Užbaigiant p. T. Šurn. pasakė trumpą prakalbą, bandė nurodyti, kaip mūsų broliai ir seseris Lietuvoje kenčia, kaip ten buvo puiku-linksma gyventi ir tt. Kad ir p. T. Šurn temoje nesilaikė, bet nuo paprasto darbininko negalima užmesti. Labai gerai, kad tą, ką galėjo su publika ir pasidalinio.

Teatre žmonių buvo mažai. Manoma, kad ir pelno bus mažai. Mažai tesušelpus mūsų brolius Lietuvoje kentančius.

Auroroje lietuvių skaitosi apie tris šimtai, o teatre vargiai buvo šimtas ypatų. Tai kur visi kiti buvo? Turbut statynę „garbino.“

A. A. T—čia.

SESUT!

Nurimk, sesut! Gana raudoti! Nušluostyk ašaras gailias... Praeis laikai žiauri, kraujuoti, Išvysim mes dienas dailias...

Linksmi mes grįžsim į tėvynę. Ji po sparnu mumis priglaus Ir duos mums laimę begalinę, It aušrą rytmetų dangaus.

Kada darželyj tu išsiesies, Nuvargus nuo darbų dienos, Svajosi tik, kažko ilgesies, Gražiai lakstutės tau dainuos...

Ateis bernėlis numylėtas; Prispaus tave jis prie širdies... Dangus žvaigždutėmis nusėtas Nušvies jums kelį ateities... P. Vaičiūnas

sriovės, kaip jau nesiklydus del musų lengvos širdies prigavo. Juk ir dabar apie „Tėvynės“ ir „Atėities“ agitaciją suliejamą tautiečių ir socialistų fondų mes ne išsireikšime visiškai prieš (dar sykį, meldžiama „Atėities“ lai perskaito musų straipsnį). Mes tik nurodėme, kad tų laikraščių pakeltos kalbos eina ne visuomenės organizacijų keliu, bet per ketletą ypatų. Tai ir viskas. Jeigu „At.“ būtų visą tą straipsnį nuėitavusi, tai jos skaitytojai būtų pamatę, kad mes rašėm gryną teisybę.

Kas link išsireikšimų budo, tai mes „Atėitį“ galime pasveikinti, ir patarti padavus „Keleivius“ ranką užtraukti dueta, kad visi bepročiai, o tik jie protėingi. Juk jau stygos nutaisomos.

// Be jokios gėdos ir sąžinės.

Tokius žodžius „Keleivis“ išsitaria link „V. L.“ ir „Lietuvos“ užtai, kad tuodu laikraščiai nurodo nevisiškai gražų Liet. Selp. Komiteto pasielgimą, kuris surinktas aukas laiko bankose Amerikoje ir nesuinteresuotiems Lietuvoje. Daug kartų mes apie tai jau rašėme, rašė ir „Lietuva“ daug kalbėjome, tai ir tuos pakolijimus iš mūsų pusės bus tik viena tyta. Bet mes negalime nepastebėti vieno fakto, t. y. kaip elgiamasi su surinktomis aukomis.

Štai „Keleivis“ bekalbėdamas, kad kol Lietuva nebuvo vokiečių užimta, tai yra keliomis savaitėmis prieš Vilniaus paėmimą, jė, t. y. L. S. F. paskutiniu kartą siuntė 3,000 dolarių arba 6,000 rublių ir šis siuntinys sugrįžo.

Ką gi tas reikšia? Skaitytojai įsitemykite. Jei tas siuntinys sugrįžo, tai jis jokiū būdu negalėjo būti išsiųstas anksčiau kaip 5 savaitėmis prieš Vilniaus puolimą. Vilnius gi puolė 19 rugsėjo. Taigi jie galėjo išsiųsti neankščiau rugpjūčio 16 dienos. Delei šito dalyko mes telefonu klausėme vyriausio New Yorko bankų apie tų dienų piniginių kursą, ir pasirodė, kad rugpjūčio 16 d. reikėjo už 100 rublių mokėti \$38.50, o jau rugpjūčio 29 d. kursas buvo \$35.00 už 100 rublių ir vis puolė iki ant galo dabar neapsistoję ant tarp 31 ir 33 dolarių už šimtą rublių. Taigi, jei siuntė 5 savaitėmis prieš Vilniaus paėmimą ar bent apie tą laiką, tai turėjo pasiųsti ne 6,000 rublių, bet apie 7,700 rublių rokuojant kursą 39 dolarius už 100 rublių. Taigi kur dingę 1,700 rublių tik nuo to vieno siuntimo?

Mes gerai žinome, kad kare prasidejus tik tris savaites piniginis kursas buvo tas pats kaip ir pirmiau prieš karą. Šiaipgi buvo daug žemesnis. Vadinas „graziai“ galima siųsti, kad net nuo siuntimo tik 3,000 dolarių galima pelnyti net 1,700 rublių. Gerai, kad taip siųsti pinigai ir nenuejo, bet tas visgi parodo kaip L. S. F. „siunčia.“ Jei tik teisingai „Keleivis“ informuoja, tai ištikro galime sakyti, kad siuntėjai neturi nei gėdos, nei sąžinės šitaip elgdami. Gali juk siuntėjai už darbą pelnyti daugiausiai po \$1 nuo kiekvieno šimto, bet pelnytą nuo kiekvieno šimto 11 dolarių ir tai dar atitraukiant nuo badnolių, mes neturime vardo kuom tai pavadinti.

Jeigu jau taip dalykai dedasi kaip „Keleivis“ paskelbė N19, tai aukantojai griežtai turi pareikalauti iš L. S. F. fondo pilnos atskaitos, kokia diena kiek ir kokiu kursu pinigai buvo siųsti, nes

laikė karės jokių pinigų siuntėjas Lietuvon nemokėjo už 100 rublių 50 dolarius, bet visuomet mažiau.

// Delei lietuvių atsišaukimo iš Švedijos.

Šitame „V. L.“ Nr. mes jau rašėme įžengiamajame straipsnyje apie tai, kad Švedijoje susitvėrė pavergtųjų tautų Liiga, kurion, kaip rašoma, inėje ir lietuviai. Mes tą žinią paėmėm iš Amerikos dienraščiuose pasirodžiusio pranešimo, todėl artimesnių žinių visai neturime, kas tokie lietuviai ir tų Liigą inėjo. Ar turi ką nors bendro toje Liigoje ir musų pasiuntinys, p. R. Karuža, kuris dabar Stockholme randasi, to mes šiuo žygiu irgi nežinome. Laukiame nuo jo laiško šią savaitę, ir gali būti, jau šitas eilutes išspausdinus jo pranešimas bus ant musų rankų, ar bent kitose redakcijose.

Viena žinia yra džiuginanti, tai visgi ta pati minėtoji Liiga. Esą, kaip rašoma, lietuviai tų patingai pabriežę, kad Lietuva nuo senų laikų yra slėgiama. Pažymėta, kad yra slėgiama per Rusiją. Mat ir šita žinia paėmėm iš vokiečių šaltinių, per Berlyną. Gali būti, kad vokiečiai tą žinią saviškai nuspalvavo, kad parodyti pasauliui, jogei lietuviai po Rusiją sugrįžti buk nenori. Visai su to pranešimo pilnumu ir tikrumu gali būti. Bet, atkartojame, kad ta žinia mus džiugina, nes minėtos Liigos pasiryžimas net telegrafuoti Amerikos prezidentui Wilsonui, prašant meldimo pavergtąsias tautas (tų tarpe ir lietuvius) užstoti, yra didelis tarptautinės politikos darbas, ir kas jie nebutų tie lietuviai, kurie Liigon prisidėjo, mes juos pagiriame.

Mums, amerikiečiams lietuviams, ypatingai musų Sandaros draugams, lai ta žinia bus nauju dilgeniu sukrusti į politiską darbą, kada musų Tėvynė tą darbą pradėjo. Lai mes visi sukrutame rinkti Autonomijos Fondan pinigų, idant Taikos Kongresui įvykus, turėtume už ką nusipirkti dele gaciją, kuri darys viską kas galima, kad kongrese kas nors laimėti Lietuvos ateitį. Pasirodykime Lietuvos summis ir dukterimis!

// Klerikalų pasiuntiniai Stockholme.

Kaip žinote, klerikalai ištyrini dalykų pasiuntė Europon du savo pasiuntinius kun. Dr. Bartušką ir Dr. Bielskį. Dabar tie pasiuntiniai iš Stockholmo „Darbininkan“ rašo, kad jie kol kas tenai apsistoję ir laukia iš vienos pusės pinigų iš Amerikos, o iš kitos pusės atvažiuojant daugiau delegatų iš Europos ir iš Rusijos.

Stockholme jie rado 3 lietuvius, du iš jų yra įngalioti Centralio komiteto, jais yra adv. J. Augštuolis ir literatas Jur. Jukunas-Seinins. Stockholme yra sutvertas komitetas, vienok kuris nedaug galėjo pasirūpinti Lietuvos reikalais.

Svarbiausiu pranešimu yra tas, kad dabar Lietuvon galima siuntinėti laiškus. Laiškus esą reikia parašyti aiškiai ir trumpai vokiškoje kalboje, užadresuoti, bet neužlipyti. Tą neužlipintą laiška indėti, kartu su marke už 10 centų į kitą konvertą ir užlipinus pasiųsti į Lietuvį Komitetą Švedijon šitokiu antrašu: J. Aukštulis, Box 397, Stockholm, Sweden.

Paskui sužinota, kad Švedijos Raudonasis Kryžius persiunčia Lietuvon ir drabužius, bei pinigų. Visą reikią siųsti Lietu-

vių komiteto vardu augščiau paminėtu antrašu.

Kitas budas pinigų siuntimo užimton Lietuvon esąs per Ispanų konsulus, kurie rupinasi užimtose vietose rusų pavaldiniais.

Pagalios trumpus ir aiškus laiškus galima siuntinėti ir Lietuvos laiškus parašytus, juos Lietuvos Komitetas Stockholme išvers į vokiečių kalbą arba pasirūpins, kad jie būtų perduoti adresantams.

// SLA ir agitacija už jo viršininkus.

SLA. šimet pergyveno „lekšni de.“ Tie viršininkų rinkimai jau užsibaigė, bet kol nėra jokios žinios, kas išrinkta, tai geriausia proga apie tuos rinkimus pakalbėti.

Šiuose SLA. rinkimuose dalyvumą visi, kam reikia ir nereikia. Vieni varė agitaciją už vienus kandidatus, kiti varė už kitus. Laiškrasčiai, ypač socialistai, jau užsibaigė, bet kol nėra jokios žinios, kas išrinkta, tai geriausia proga apie tuos rinkimus pakalbėti.

Strimaitis, SLA. sekr. buvo parašęs gerą straipsnį, kuris tilpo „T.“ 15 num. — potam taip ir nutilo.

San Francisco lietuvių imigrantams šelpti komitetas yra jau valdžios užtvirtintas, ir jis turi leidimą užimt ant kiekvieno laivo, ir jei reikalinga gali sušelp, rodą duoti visokiuose reikaluose. Bet St. Fr. lietuvių imigrantams šelpti fondas jau ištremtas. Apie 6 lietuvių šis komitetas išvadavo nuo sugražinimo; jie buvo karės pabėgėliai! O kaip jums, brolyčiai, sugrįžę buvę jė tuos vyrus būtų sugražinę ir Rusijos valdžia būtų pakorus? Nejaugi manote, kad mes, St. Fr. lietuviai privalome šį reikalą vieną atlikti? Šis darbas yra visuomenės ir visuomenė privalo atkreipti atydą.

Iš Japonijos laivai ateina kas savaitę po du, — ir kas syk atvažiuoja lietuvių. Atvažiuosieji lietuviai pasakoja, kad daug lietuvių randasi Japonijoje ir Chinuoje (Chinijoje). Jie visi gavę progą važiuoti į Ameriką. Kad ir karė užsibaigė, lietuviai nenusis važiuoti per St. Francisco uostą.

Šia komiteto hyriai jau pradėjo nerimauti, sako: „Šis darbas yra visuomenės, jei visuomenė to nenori, o kas mums do per bėda sušelp kiekvieną?“ Begėdis kun. Kemėšis varo agitaciją per savo organą, kad katalikai turėtų šelpti katalikus imigrantus, jog čia niekas kitas neatvažiuoja kaip tik katalikai; todėl kun. Kemėšius, kodėl tu jų nešelpi? Bet tik gadini jausmą tų, kurie šelpia.

Jei kokių draugijos paremtumete St. Fr. lietuvių imigrantams šelpti komitetą, siųskit aukas į SLA. sekretorių, arba tiesiog į San Francisco, Cal. ant išdininko vardo.

Imigracijos reikaluose

Amerikos lietuvių visuomenė mažai atkreipia atydą į savo brolius imigrantus. Dabartinis imigrantų šelpimas — tai yra šelpimas lietuvių nuo karės pabėgusių, ir į tų skyrių privalo nevien SLA., bet ir dabartiniai du lietuvių šelpimo fondai atkreipti atydą.

San Francisco lietuviai, nors jų nedaug, jau nuo pat naujų metų darbuojasi del lietuvių imigrantų gerovės.

Matydami, kad imigracija lietuvių didinasi, keletas lietuvių su tvėrė SLA. kuopą, manydami, kad susitvėrus kuopai galės geriau lietuvių pabėgėlius šelpti. San Francisco lietuvių imigrantams šelpti komitetas buvo davęs pranešimą į SLA. organą „Tėvynė“, kuris tilpo 14-me N., prašdami, kad ir kiti lietuvių laikraščiai atsimintų, perspausdintų, bet nei bū — nei be.

Strimaitis, SLA. sekr. buvo parašęs gerą straipsnį, kuris tilpo „T.“ 15 num. — potam taip ir nutilo.

San Francisco lietuvių imigrantams šelpti komitetas yra jau valdžios užtvirtintas, ir jis turi leidimą užimt ant kiekvieno laivo, ir jei reikalinga gali sušelp, rodą duoti visokiuose reikaluose. Bet St. Fr. lietuvių imigrantams šelpti fondas jau ištremtas. Apie 6 lietuvių šis komitetas išvadavo nuo sugražinimo; jie buvo karės pabėgėliai! O kaip jums, brolyčiai, sugrįžę buvę jė tuos vyrus būtų sugražinę ir Rusijos valdžia būtų pakorus? Nejaugi manote, kad mes, St. Fr. lietuviai privalome šį reikalą vieną atlikti? Šis darbas yra visuomenės ir visuomenė privalo atkreipti atydą.

Iš Japonijos laivai ateina kas savaitę po du, — ir kas syk atvažiuoja lietuvių. Atvažiuosieji lietuviai pasakoja, kad daug lietuvių randasi Japonijoje ir Chinuoje (Chinijoje). Jie visi gavę progą važiuoti į Ameriką. Kad ir karė užsibaigė, lietuviai nenusis važiuoti per St. Francisco uostą.

Šia komiteto hyriai jau pradėjo nerimauti, sako: „Šis darbas yra visuomenės, jei visuomenė to nenori, o kas mums do per bėda sušelp kiekvieną?“ Begėdis kun. Kemėšis varo agitaciją per savo organą, kad katalikai turėtų šelpti katalikus imigrantus, jog čia niekas kitas neatvažiuoja kaip tik katalikai; todėl kun. Kemėšius, kodėl tu jų nešelpi? Bet tik gadini jausmą tų, kurie šelpia.

Jei kokių draugijos paremtumete St. Fr. lietuvių imigrantams šelpti komitetą, siųskit aukas į SLA. sekretorių, arba tiesiog į San Francisco, Cal. ant išdininko vardo.

1971 Howard Street.
O laiškus rašykite prie sekr. K. V. Akrimovich

Norkus, 2121 California Street.,
San Francisco, Calif.
J. J. Adams.

Sis-tas.

Vaistai nuo kandžių.

Nuo kandžių geri yra šie vaistai. Reikia paimti 120 gram. alkoholio ir jame ištirpinti 15 gr. kamparo ir dar pridėti 15 gr. sutrintos ispaniškųjų pipirų žiėlės; visa reikia gerai išmaišyti ir padėti 3 — 4 dienomis. Paskui nupylus skystimą, tirštumą išdžiovinti. Šiais milteliais vasarą reikia išbarstyti kalinius ir šiaip jau rubas, o kandis tų rubų nejudis.

ir kad mums pasisekė nors susinešti viens su kitu. Ar žinai, kad gyvent, taip, nežinant viens kito, kaip dabar mes gyvename, tai gyvent lyg kad kalėjime. Tuom blogiaus, kad atsitinka, jog gyvenant pašonėj su savo buvusiais draugais ar gimimėmis, bet nesizina vienas kito, nes visas toks išsisklaidymas yra kad stichijiskas, lyg kad po viesulos, kuri išnešioja smulkius daiktus po sveltą; taip ir mes dabar. Ir nežinai, ar galite suprast, kaip nu-džiungti, kuomet pasiseka netikėtai surast ką nors, sau artimą.

Nemažesnis džiaugsmas, kuomet sulaukiau ir nuo tavęs laiškelį. Jeigu ir prisieis padėti sveturkaulus, tai bent žinosi, kame esame.

Vienok, aš visgi nusidvyčiau, kaip galėjo persiskirti tavo šeimyna. Aš maniau, kad kur jie neliko, bet visi draugė. Pasirodė, vienok, kad tavo dukterė Eugėja nuo motinos tapo atskirta, ir nukeliavo net į Ufą.

Nelaimė tame, kad mums dar ir namie tebėsant, daugiau ne mėsės „krasa“ buvo sustojusi eiti (mes apleidome Juzintus 29 rugpjūčio, 1915, o krasa sustojė 19 liepos), ir mes su niekuo negalėjom susimeiti. Dar apie pradžią rugpjūčio tavo sunus Vytautas buvo praspukęs pro rusų ir vokiečių abazus ir aplankė Juzintus; jis pasakoja, kaip jie su kitais vaikais suvertę vietinių vokiečių būdeles į ežerą ir t.t.

Savęs perdaug negraukš mislimis, nes ateityje tavo sveikata bus reikalinga. Mes dabar sau negalime perstatyti, kas iš mūsų bus ateityje reikalaujama. Musų jausmai dabar lyg kad atbuke. Atmeni, kaip man važinėjant į Coney Island ištraukė pingung ir kaip mano pati tų pingung verkė! O 29 rugpjūčio pabėdami iš namų vienok neverkėme, nors ten palikome viską, — palikome tą, ką taip taupėme per 4 metus Amerikoje, ką pasėjome laukus Dauliunuose (tuos metus aš pats įsidirbau laukus), ir kaip tyčia viskas buvo puikiai užderė; turėjau ir Juzintuose prisodinęs puikių daržovių; krautuvėje į 1,500 rublių tavoro, puikių kreslių, stalų, šėpų, lovų, paveikslų, knygų... Ir viskas reikėjo palikt, nes parduot nebuvo kam, kadangi niekam nerupėjo kas nors pirkt, tik rupėjo save kur nors padėt. O kurie manė pasilikti tenai, žinojo, kad ir nepirktus jų bus. Tik, vargiai kas nors iš gyventojų galėjo ten kuom nors pasinaudoti. Ir tą visą paviekanč, tai yra viso savo gyvenimo vėgę, savo kalieka motiną, neverkėme... neverkėme, nes tas viskas buvo taip staigu, lyg kad stichijiska, nebuvo laiko...

Kad reikės važiuoti ir apleist viską, dar už dviejų dienų prieš tai netikėjome. Juk vokiečiai jau pusantro mėnesio stovėjo netoli mūsų. Gal atmeni dar Svėdasus — Čikų melnyčią, upę Jarą, Salas, Gučimus, Vaitkumus, Pane-

munėlį ir tt. Taigi palei upelę Jarą buvo vokiečio frontas, ir pusantro mėnesio musų kariumenės juos tenai laikė, armotos taip trenkė, kad Juzintuose langai drebėjo, gaisrai kas naktį švietė... Ir manėme, kad taip ir bus... Tik 27 rugpjūčio stovėjusis pas mus ant gaspados oficieras-gyvuolių supirkimui komisijos viršininkas, pasakė: „Kraukit, ką galite į maišą ir — marš!“ Ir susikrovėme porą paduškų ir po užsivilkimą, greituoju pasiėmė dukrelę ir išmaršino... Mes maršino nuo Juzintų, o priešais maršina jau nuo Utenos į Ežerė-

nus, ir vos tik spėjome ištrukti

iš nagų, kuriais bandė apriest. Na, ir užrietė likusius tenai taip, jog nežinome, ar gyvi ar mirę jie... —

Iki šiol dirbu, ir kiek uždirbu, užtenka prasimažinti ir už gaspadą — bet tai ir viskas. Dar kelis rublius turėjau įsidėjęs iš Lietuvos, tai užbaigėme, o kaip bus toliaus, tai nežinome. Apdriskome visai ir likome basi... Žinoma, ne mes vieni tokie. Yra ir lietuvių Komitetas. Bet... jo darbas toli neužtektinas. Mes tik galime pasi-girti lietuvių komitetu, ir užtenka. Dabar neseniai buvo suvažiavimas „visų“ lietuviškų organizacijų su tikslu suorganizuoti pašalpos darbą. In atrado kad... amerikiečiai moką daug šaukti ir veikti, o mažai duoti pinigų! Taigi nutarta siųsti pasiuntinius pabart ir kaip galima daugiau surinkti pinigų. Tik jūs, amerikiečiai, bent „nesusaldykite“ musų atstovų, kaip anais metais kad atsitiko su vienu „gerbiamu“ pasiuntiniu (Grigaičiu) ant 2nd St. Philadelphiaje!!! Beje, jau vieni pasiuntiniai yra išvažiavę į Ameriką. Gal, kuomet šį laiškelį skaitysi, jie jau „veiks“ Amerikoje. Žinoma, tie ne taip bijanti „šalčio“, bet visgi „poniški“.

Aukos gerai. Tik nevisų renkamos pasiekia tikslą. Bet ateis laikas, kuomet Tėvynė, kokio „prieteliaus“ rankose ji neliktų, reiks kelti iš pelenų. Ir tuomet kiekvienas grašis, kuris bus užsikięs kieno kišnetę, bus labai ir labai naudingas ir reikalingas. Kas griauja, o mums reikės atstatyti.

Mano dabartinis darbas yra kontoristo, prie orlaivių dirbtuvės, ir apmokamas skaitlingai rubliais, tik bėda, kad delei bran genybės tie visi rubliai išeina, kol paimu kitus. Išmokama sykį per mėnesį.

Beje, ar nebutų galima pasiųsti iš Amerikos čeverykus man. Likau amžinai basas, o čia reikia mokėt apie 30 rublių porai. Aš manau, kad ir su „pošilomis“ tiek nereiks gavus iš Amerikos sumokėt... Tuom labiau, kad po sekvestravimo ody, čia jau sunku su autuvu... —

A. Bernotas.

GELYTĖS.

Scherzando.

Kiekviena gėlytė,
Kolei klesti, žydi,
Savo gražumėliais
Džiaugties nepavydi.

Aš kiekvieną jų
Gerbiu ir myliu,
Kartą nusiskynęs
Prie širdies dėvėčiau.

Baltąją leliją,
Ir puikuolę rožę,
Rutą, ir rezetą,
Kur taip klesti gožia.

Dangel dar kitokių
Aš gėlių pažįstu,
Bet žinau, kad visos
Prie širdies nuvystų...

Man gražiau iš tolo
Jų žiedais gėrėties,
Kol skaidrų lapelių
Pačios nenumatys.

Visos juk gėlytės
Kolei gožia, žydi
Savo gražumėliais
Džiaugties nepavydi.
Putinas.

(„Liet. Bals.“)

NIKONOV.

Kontribucija

Drama dviejose veiksmėse iš karės nuotikių
Sulietuvino P. N.

(Tąsa).

Albertas. (Išbalęs). — Pirmiau negu jie palytės profesorių, aš jiems į galvą paleisiu kulką... (Už durių girdėtis bil-dėsis).

Alisė. — Albertai... vardan Dievo meilės... Tu pražudysi mus! Eik! (Stengiasi atimti iš jo revolverį) Aš tau liepiu Jeigu tu myli mane... Tu neturi meilės, bet aš dar turiu meilę... Nėra vardan mano meilės... Atsimink tą nužudytą merginą... Juk ir su manim tas pats atsitiks!

Albertas. — Jie vis vien niekam neatleis! (Duris truputį atsidaro. Girdisi penti-nų čerškėjimas).

Alisė. (atsiklaupia ant kelių). — Aš mel-džiu tavęs! Eik! (Balsiai ištisus ran-kas). Na eik nors vardan tos neapy-kantos... Aš tavęs nekenčiu!... (Alber-tas užgautas eina prie šaliniių durių, nuleidžia revolverį).

Albertas. — Tu manęs... neapkenti?

Alisė. — Taip! Tu toks pats budelis! Šauk greičiau į mane ir į mano tėvą! Mus vis viena sušaudys, tai jau verčiau mir-ti nuo francuzo rankos. (Albertas nu-lenkia galvą). Eik! (Ji prievarta iš-stumia jį į uždurį).

SCENA VII.

Alisė, Profesorius ir Miesto galva.

Miesto galva. (Ineina). — Panele Alisė, jiems profesorius reikia.

Profesorius (Išėina iš šaliniių durių). — Aš čionai. Tegul jie ineina.

Miesto galva. — Profesoriau, vardan Dievo šventojo bukite su jais atsargesni ir mandagesni... Jie ant visko pasiryžę...

Profesorius. — Ko jiems reikia?

Miesto galva. — Aš nežinau! Jie įsodino mane į automobilį ir paliepė parodyti Jūsų butą... Daugiau nei žodžio jie ne-sakė... Tyli kaip dažytos lėlės.

Profesorius. — Ką dar jie iš manęs gali pa-imti? (Dairoi). Mano rankraščius, knygyną? Mano sužeistuosius? Ma-no dukterį?

SCENA VIII.

Tie patys ir vokiškas generolas su oficerium.

Generolas. (Ineina kartu su oficerium). — Profesorius Varne?

Profesorius. — Taip, aš!

Generolas (Oficeriui). — Kasžin ar tik-tikrai ta pati ypata? (Profesoriui). Tamista chirurgas?

Profesorius. — Chirurgas.

Generolas. — Tamista garsusis chirurgas Varne, tas pats ar tik vienvardis?

Profesorius. (Ironiškai). — Tas pats!

Miesto galva. — Tai garsusis mokslinčius... Tai mūsų garbė! (Profesorius patrau-kia pečiaus).

Generolas. — Mums prisieina kreiptis prie tamistos delei vieno labai svarbaus da-lyko. (Aštriai žiuri į Alisę). Meldžiu prašalinti pašalinus.

Profesorius. — Tai mano duktė!

Generolas. — Vis vien!

Alisė. — Aš išėinu. (Išėina).

SCENA IX.

Tie patys be Alisės.

Generolas. — Viena labai augštos kilmės ypata esanti prie mūsų armijos reika-lauja gydytojo pagalbos... Reikia gero chirurgo.

Profesorius. — Kur ligonis?

Generolas. — Pilyje, už miesto. Tamista nuvažiuosite tenai su mumis automo-bilyje.

Profesorius. — Bet tamista neklausėte ar aš sutiksiu ar ne!

Generolas. (Traukdamas pečiaus). — Aš manau, kad tamista sutinki.

Miesto galva. (Pamaži). — Profesoriau! Del Dievo! (Balsiai). Tai užims ne-daug laiko.

J. V. Lutkauskas.

KOMERCIJA=VAIZBA

(Tąsa).

lengva, tik reikia gero noro ir maždaug pa-prasto supratimo. Šitose krautuvėse jūs nuolat galite matyti prekes taip sudėsty-tas, kad jūsų akys jos į save traukte trau-kia. Tos prekės gal nei maždaug nėra ge-resnėmis kaip kad jūsų vedamose įstaigose, vienok tas taiklus ir išdėstymas padaro tokį patraukimą, demonstraciją, kad jūs butinai priverčiate manyti, juk iš tikrųjų anos pre-kės yra geresnės, negu jūs įstaigoje laiko-mos yra, kad jos yra pigesnės sulyginimai su jūsų prekėmis. Jeigu krautuvėje yra sta-lai nešvarūs ir ant lentynų sudėtos prekės sudulkėjusios, pirkėjams išrodo ne kaip, nors tai būtų jūsų prekės ir pirmos klesos, tačiau pirkėjas many, kad ne ir tankiai delei šito atsisakys į jūsų įstaigą lankytis ir nuo jūs pirkti.

Papuošimas ir švarumas langų labai daug reiškia. Bet sudėti prekes į langus taip, kad išrodytų gražiai reik mokėti ir po draug reik turėti gerą skonį. Langai tu-ri būti tankiai nuplaunami ir, prekės juose išstatomos turėti tankiai būti mainomos — ypač tankiai turi būti mainomos tokiuose languose, kurie iš vidaus neuždaryti, nes čia dulkės labai lengvai ir greitai į tai iš-gauna. O daiktas, nors ir geriausias, kada sudulkėjęs žinrtoini skonį pagadina ir jį priverčia manyti, kad vietos savininkas yra labai švarus žmogus ir gerų prekių savo krautuvėje neturintis. Taigi išidėmkite, kad langų nešvari ir negraži išvaizda daug „bizniui“ kenkia. Todel reikia uždarytus iš vidaus langus nemažiau kaip kartą į sa-vaite plauti ir juose išdėdamas prekes pa-mainyti, o atdarus iš vidaus langus reikia nemažiau kaip tris kartus į savaitę plauti ir juose dėdamas prekes pamainyti. Paga-liaus reikia žinoti ir tai, kad prekės ilgai lange stovėdamos sugenda ir tokiu būdu padaro savininkui nuostolį, nes jų parduo-ti už pakeidaujama čienią negalima. Taigi taip matote negražiai ir nešvariai užlaiko-mi langai gabena vertelgai dvejopą nuosto-lį.

Systematiškai vedamose įstaigose par-lavėjai yra švarūs ir mandagūs, nežinint kas tuomi pardavėju būtų ar pats savini-nkas ar tai samdytas pardavėjas, o švarumą ir mandagumą reikia laikyti ant pirmos vietos. Mandagiai pasitarnauti reikia kiekvienam pirkėjui nežinint ar jis būtų gra-žiai pasipuošęs ar prastai, nes vertė pinigų, kurios moka už prekes yra visų vienoda, todel ir pasitarnavimas turi būti visiems ly-gus.

Systematiškai vedamose įstaigose par-lavėjai niekad neįsileidžia su pirkėjais į vulgariškas ir nešvarias kalbas, nes jie ži-no, kad tik mažumai žmonių vulgariškumas patinka, o dauguma tuomi baurisi ir to ne-apkenčia. Jeigu pardavėjas mvi vulgariš-kumą, jis negali būti pardavėju systematiš-kai vedamoje įstaigoje, nes ten jis savo dar-bu darys įstaigai blėdį. Todel šitokiose įstaigose vulgariškumų niekad negirdėsite, nes įstaigos sistema tai pasmerkia. Vul-gariškumai yra gerbtini tik tokiose vietose, kur biznis yra vedamas be jokios sistemos, kur įstaigos savininkas yra mažai arba nie-ko nesupranta apie vaizbininkystę ir kur savininkas pats yra įsitikinęs, jog vulgariš-kumas ir nešvari kalba palaiko jo pirkė-jus. Šitokioje vietoje kaip augščiaus sak-tas ir samdytasai pardavėjas bus kaip tik geras, o ne kitur.

Minėtose įstaigose nematysite, kad par-davėjas budamas savo darbe rudyty arba tabaką čiuibty, nes sistema to nereikalauja. Gal vienas ar kitas pasakys: „Kągi kėnkia rukynas arba tabako čiuibimas bizniui, ga-na kad pardavinėtojas supranta savo dar-bą, tai ir viskas ko reikia.“ Vienok prak-tikoje pasirodo, kad yra suvis kitaip, kad nerukyti ir tabako nečiuibti yra tam dide-lės priežastis. Pirmą: valdiškas įstatymas draudžia rukyti delei apsaugos nuo ugnies, nes užsidegus tokiai įstaigai, kur daug žmo-nių dirba, pasidaro dvejopas nuostolis: eko-nomiškas, už kurį apsaugos kompanijos tu-ri atlyginti, ir nužudymas gyvasčių, kurios tankiai dingsta be jokio atlyginimo, nes be-sihylinėjant šitokių atsitikimų tankiausiai (Toliaus bus).

Sulyg Hesso, P. NORKUS.

APIE TIKRĄJĮ IR NETIKRĄJĮ
PATRIJOTIZMĄ

(Tąsa).

Tas tai nacionalisto nepripažinimas naujos tvėrybos atveria prieš jį bedugnę, principų stoką. Nacionalistui istoriškumas geras jau vien tik tai delto, kad tai istoriškasis. Jis nenori pasirinkti — arba vis-ką priimti, arba viską atmesti, jis kitų kelių nežino. Priimti viską istorišką, bet kaip? Kiekvienoje tautoje istoriškojo tiek daug, ir tai dar tokio istoriškumo, kur vienas istoriškumas prieštarauja kitam. Ir nacio-nalistas renkas, renkas pasislėpęs, greitai, vadovaudamasis savais daugiausiai nepama-tuotais motyvais. Jojo tautiškumas subyra į dalis; iš lietuviško tautiškumo pasidaro suvalkietiškas, kaunietiškas, dzukų tautiškumas, tas pats vėl skirstosi į kapsus, zana-vykus, girininkus. Tautiški interesai labai tankiai pakeičiami tankiausiai kliasos inte-resais (Vokiškas tautiškumas pavirsta į junkerizmą). Kaip tauta pas nacionalistą paskaitoma už čielą, už visą žmonią, taip tautos dalis vadina save visa tauta. Ant galo toks subyrėjimas daina lig to, kad tik nekurių sriovės, partijos pasivadina save tautos išreiškėjais, ar bent kaip pas mus lietuvių, nekurie tik vadovai bando palaikyti save už visą tautą. Dalis nori atstoti visą tautą.

Bet dalis skaitanti save čielu, jau vien tik delto, kad dalis, nemėgsta įvairumo, ne-apkenčia individuališkumo ir stengiasi vi-sur apie save padaryti vienodumą. Delto tai tauta ar ta dalis tautos stengiasi pavergti kitas tautas. Viduryje gi pačios tautos pra-sideda prispaudimo politika, spaudžiamas individuališkumas delei naudos kurio nors vienos dalies. Vienodumas nėra tik vienu nacionalisto idealu — tai jo ypatybė. Nieko nėra vienodesnio už nacionalistus ar siau-rus tautiečius: jie visi panašūs vienas į ki-tą, vienas kito kopija. Jie visi vienodą dar-bą dirba, net vienodai mano. Jie skiriasi tik tai kiekybėje, bet ne kokybėje. Naciona-listų literatiškai veikalai lengviausiai išver-čiami į kitas kalbas, taip lygiai kaip ir kos-mopolitų. Toki rašytojai kaip Getė yra kar-tu tautiški ir tarptautiški ir todel labai sunkiai išverčiami. Visi nacionalistai nori tiktai vieno: kad jų tauta pasaulyje vieš-patautų. Taigi jei tauta atplyšta kaipo dalis nuo čielo (nuo žmonių), tai ji ne-išvengiamai turi save skaityti už čielą, už visą žmonią. Nacionalistas tveria ne del pačios tvėrybos, bet delto, kad kiti, kitos tautos jį nepralenkty. Kur nėra tokios tau-tinės konkurencijos, ten tvėryba pradeda pulsti, pati tauta pradeda nykti.

Taigi nacionalizmas turi savo kilmę ir savo puolimą. Nacionalistas plačiai pra-deda savo kilmą su drutu tikėjimu į švie-sią ateitį, o pabaigia smulkia konkurencija su kitataučiais. Taigi nacionalizmas galų gale prieina prie lygiai to pat, ką ir kosmo-politizmas: ir nacionalistas ir kosmopolitas pasidaro tik žmogučiais. Šalip to dar na-cionalistas pabarškina ginklais, nes tvėry-bos jau jame nėra.

Bet delko ir kosmopolito ir nacionalisto likimai vienodi? Delko juodu abudu tuš-tumoje pražuva? Delto kad juodu abudu plėšo gyvą visuotinąjį organizmą į dalis, o dalis turi nykti. Nacionalistas atplėšia da-lį nuo čielo ir tą dalį paskaito čielu, o kos-mopolitas gi bando atplėšti čielą (kuris vj-as susideda iš dalių) ir tą menamą čielą paskaito reališkų čielu. Bet tas čielas (visa žmonių) tegali gyventi tik kaipo čielas, negalima tarnauti čielam išvengiant tarnavimo dalims, arba tarnaujant dalims negalima išvengti tarnavimo čielam. Su-plėšymas to čielo į dalis priverčia tą pati čielą kartu su jo dalimis mirti, už tai ir kosmopolitas ir nacionalistas patį save su-sinaikina. Organizmas pats savimi pavirš-ta į mašiną susidedančią iš paskirų dalių, nors ir pritaikytų prie viena kitos.

Del kosmopolito žmonių yra kartu pa-matūs visos dalis, suma visų dalių. Tai yra iščiausias faktas, kuriam reikia pasiviskai pasiduoti ir kuris jau vienu tik save egzis-tavimu, vienu tuom, kad jis yra, nepripažis-ta žmonių skirstymą į dalis, į tautas. Tai yra tiktai bandomasis, gamtiniai-mokslis-

kas supratimas. Del nacionalisto gi nacija yra jau gatava, užbaigta, grynas kurios gy-venimas yra augščiausiu išteisinimu. Taip čia tas pats faktas, tik perkeliamas į dau-sas, „tautos dvasios“ metafiziškoji sub-stancija reikalauja nuolankios tikybos ir pačiu savo didžiausiu empiriškumu nustu-mia šalin tokius supratimus, kaip žmonių, tarptautinės tiesos ir tt. Nesvarbu tas, kad kosmopolitas dar neužkariavo žmonių, kad ji dar išslydus iš jo rankų, kaip šešelis miglose. Kosmopolitas tiki į kosmopolitiz-mą, kurį reikia atsiekti ateityje. Bet pati ateitis kosmopolitui yra tik kaip neužstoju-si dabartis. Žmonių, kaipo neišskirstyta žmonių jam yra tikra, nors ir išsprudusi iš jo, nors ir slepiasi ateityje. Nacionalistas arba tautietis, atbulai, jis tiki, kad jis jau turi savo tautą. Jojo visas geidulis yra ta-me, kad palaikyti ją. Tiesa, tautiečio rankose, tauta begaliniai skaldosi į dalis. Tauta yra praeityje, kaip kosmopolitizmas ateityje. Kosmopolitas žiuri į ateitį kaip į neužstojusią dabartį, o nacionalistas žiuri į praeitį, kaip į dabartį. Kaip del kosmopoli-to žmonių, taip del nacionalisto tauta yra tikrumu.

Sis prisirišimas prie tikrumo ir yra pamatinė kosmopolito ir nacionalisto nuo-dė.mė. Tik jame slepiasi tikra priežastis del ko vieno visus budinkas taip jau spėjamas miglotas, kaip antrojo pasakiškas, legen-dariškas. Jie prisilipinę prie to dabartinio tikrumo, jie žino tik tai vieną, kad jį turėti. Bet jei mes tik tai bandysime suprasti tau-tą kaipo padirbtą daiktą, kaipo padirbtą mūsų aktyviškais norais, tai tuojaus pama-tysime, kad tarp tautos ir individo, ir tarp tautos ir žmonių nėra ir negali būti nieko priešingo. Iš šitos vietos mes kaipir netu-rime tautos, bet ją tverame.

Tvėryba kaipir pats gyvenimas labai nekenčia plėšymo čielo į dalis. Tverti gali-ma tiktai geidžiant čielo, bet tiktai gei-džiant, o ne turint tą čielą, ir delto tai buti-nai pasilikdami dalyse. Kiekviena sutverta dalis yra tiktai laiptas vedantis prie čielo, tiktai laiptas prie augstesnio laipto tobulu-mo, bet niekad ne galas, ne pats tobulumas. Tvėryboje nėra nieko užbaigto, tikro, abso-lučiai tikro; viskas gyvena dirbimu, buda-vojimu, užduotimi.

Visokia tvėryba reikalauja, kad ji bū-tų konkrečiška, aiški. Tiktai turėdami prieš save konkretines, individualines užduotis, galime reališkai tverti. Užduoties tikrumą suoda tauta, tautiška tradicija, „tautos dva-sia“ kaipo tikra tvėryba apsupanti tikri-nybė. Taigi, jei tvėrybą neindėti į tradici-ą, į „tautos dvasią“, tai tvėryba pasilieka be jokios dirvos, netikra, arba pseudo tvė-ryba. Tvėryba turi gyventi senovė, iš jos kil-ti ir tverti. Kaip senovės palaikai, tauta yra suma visko kas yra sutverta, bet tas sutvertas niekad nėra jau užbaigtas (jei būtų užbaigtas, tai būtų negyvas) ir visa-da gyvas. Tai mūsų dvasinis oras, kuriuom mes gyvename, su kurio pagalba mes galime gyventi ir tverti, ir per kurį mes galime bu-ti patys savimi. Kuom mes butume buvę, jei mes nebūtume turęje Vitauto, Gedemino, Krivių, Valančiausko, Kudirkos? Kuom mes butume, jei mes neturėtume mūsų lie-tuviškos dainos? Net mes tai nežinodami tuom kvėpuojame, ir tverame per juos. Jie ne numirė, bet dar ir dabar gyvena mu-myse ir panašiai kaip senovės romiečiai ar graikai kovojame kartu su mūsų nemirtin-gaisiais mirusiais. Senovės palikimas nėra paprasta praeičia, bet gyva amžina gyve-nančia praeičia. Ir tautos istorija nėra ko-čia tai pasaka apie numirusią, užmirštą, praėjusią praeitį, bet apie nepraeinančią praeitį. Tauta yra suma netiktai visų gy-vų, bet ir mirusiųjų ir netiktai tu mirusių-kurių vardai istorijos užrašyti, bet ir dau-gelio tu nežinomų, kurie kovojo ir tvėrė.

Bet kas gi padaro praeitį nepraeina-ma? Kasgi yra tie praeities palaikai? Jie yra tiktai tuom kas yra sutverta. Tai reiškia, ta praeitis galima tiktai per darbą, per tverimą amžinų absoliutinių turtų, per tvė-rimą to, kas išėina jau iš tautos rybų. Norė-dami pasiekti teisvę ir garbę, net patį didžiausį nacionalizmo priešai mokslinčiai savo tvėryba tvers tautą, bus tautiškais tik-rame supratime to žodžio. Per juos gal jiems ir nenorint dauginasi tautos turtas, dauginasi tautos palaikai. Bėda tai dailei, kuri iš kalno griežtai nori būti lietuviška. (Toliaus bus.)

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmipinkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. Jo draugas. — J. V. Liutkauskas, 164 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. **Susn. Sekr.** — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. **Fin. Sekr.** — J. O. Širvydas. **Išdėminkas.** — M. W. Bush, 109 So. 5th St., Brooklyn, N. Y. **KOMITETO NARIAI:** — Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. **Inf. M. J. Vinikaitis,** 207 W. 109th St., New York, N. Y. **PROGRAMOS KOMISIJA:** — Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa. J. Chmieliauskas, 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TARYBOS SU KLERIKALAIS OFICIALIAI PABAIGTOS.

Gegužio 6 d. sugrįžo į koalicijos komisiją žinomas memorandumas apie paskutinį Sandaros koalicijos komisijos ir klerikalų komisijos susirinkimą 24 d. vasario, 1916, Philadelphia, Pa. Memorandumas, taip ilgai kelias savaites, bet dar ir pralėmęs juos, nes labai daug yra gerai apsišvietusių ir nuo seno lietuvių reikalams dirbančių lietuvių. Sykį jau pradėta organizuoti, tai Chicago parodys, ką gali.

Krivulės rezultatas sekantis: Klerikalų paduotas išlygas modifikuoja: J. O. Širvydas, Dr. E. G. Klimas, Dr. A. Bacevičius, M. J. Vinikaitis, M. Bučinskas. Be modifikavimų pataria tarybas pertraukti: R. Karuža, J. V. Liutkauskas, Dr. J. Šliupas, J. A. Chmieliauskas.

Kadangi ir tie, kurie klerikalų išlygas modifikavo, buvo apskritai priešingi abei klerikalų pasiūlymo visumai, todėl šiūniam skaitosi pabaigtu tarybos tarpe tautiečių demokratų ir klerikalų klerikalų apie susidėjimą į bloką Lietuvos šelpime ir politiskame darbe.

Memorandumo krivulės dokumentai tampa dabar persiunčiamieji kiti koalicijos nariai: Dr. A. Dambrauskas, Philadelphiaje ir p. A. Rimka, Bostone, del patikrinimo, ir paskui grįžta į komisijos sekretorių, žemiaus pasirašius, kuris galutinai tą perduos į Sandaros archyvą.

J. O. Širvydas. Koalicijos Komisijos narys ir laikinas sekretorius.

KUOPŲ STOVIS.

Čionai paduodame visų ALTS kuopų vietas ir numerius, idant mūsų komitetai ir komisijos jas žinotų, ir rengdami savo raportus į busiantį Pittsburghe sandariečių posėdį (4 d. berželio) galėtų apie kuopų padėjimą orientuotis bei nurodyti vietas, kur reikia rūpintis lietuvių demokratų suorganizuoti.

Kuopos Nr.:

1. Brooklyn, N. Y. Lietuvių Tautiečių Klubas.
2. Chicago, Ill., Lietuvių Klub.
3. Philadelphia, Pa. Draugija „Lietuva“.
4. Philadelphia, Pa., Lietuvių Veikėjų Ratelis.
5. Baltimore, Md. ALTS. kp.
6. Philadelphia, Pa., Petro Armino Draugija.
7. Boston, Mass. Kuopa.
8. Philadelphia, Pa. Kuopa.
9. Cambridge, Mass. Kuopa.
10. New Haven, Conn., kuopa.
11. Waterbury, Conn., Kuopa.
12. Lawrence, Mass., kuopa.
13. New Britain, Conn., kuopa.
14. Rockford, Ill., kuopa.
15. Bridgeport, Conn. kuopa.
16. Worcester, Mass., kuopa.
17. Grand Rapids, Mich., kp.

18. Cleveland, Ohio, kuopa.
19. Newark, N. J., kuopa.
20. Haverhill, Mass., kuopa.
21. Rochester, N. Y., kuopa.
22. Clinton, Ind., kuopa.
23. Lewiston, Me., kuopa.
24. Montello, Mass., kuopa.
25. Chicago, Ill., kuopa (nauja)

Viso 25 kuopos, pasisklaidiusios po šių 11 valstijų: New York, Illinois, Pennsylvania, Maryland, Massachusetts, Connecticut, Michigan, Ohio, New Jersey, Indiana ir Maine.

Narių Sandaroje yra šiuo tarpu apie 1,120. Tų tarpe yra apie 30 lietuvių (moterų ir merginų).

ANT SANDAROS LAUKO.

Chicago, Ill. — Naujoji Sandaros kuopa Chicagoje tuom tarpu turi 40 pilnai įstojusių narių.

Taipgi į sekantį susirinkimą žadasi gana daugelis vienuolikos pributi ir įstoti. Taip kad chiegiečiai varysis, idant lietuvių politiskame darbe netik neatiliktų nuo kitų miestelių, bet dar ir pralėmęs juos, nes labai daug yra gerai apsišvietusių ir nuo seno lietuvių reikalams dirbančių lietuvių. Sykį jau pradėta organizuoti, tai Chicago parodys, ką gali.

Clinton, Ind. Kaip jau buvo rašyta balandžio 16 d. veiklesniam tautiečiams pasidarbavus, tapo sutverta ALTS. kuopa iš 11 narių, ir gavo sau Sandaroje Nr. 22.

Čionai keletą žodžių apie sąlygas, delei kurių greičiau pas mus kuopa susitvėrė. Daug labai nekalbant, galima drąsiai tvirtinti, kad mūsų kuopai pagelbėjo socialistai. Mat jie per visą pastarąjį laiką nežmoniška elgėsi tarpe vietinių žmonių ir visiemis labai inkryrėjo. Ir kaip tik tai Sandara susitvėrė, tai pas mus visuomenėje tuojaus prabėgo mintis, kad reikia vietiniams lietuviams stoti ant išmintingėsio politisko kelio, negu socialistų stoti. Na, ir Sandaros kuopa susitvėrė, bet ji susitvėrė, galima sakyti ant griuvėsių 104 LSS. kp., kuri dabar priejo prie suirutės.

Tai gi mes, sandariečiai, dabar bandysime atitaisyti, ką mūsų reksniai pagadino, ir ant jų griuvėsių bandysime statyti mūsų tautiskąjį gyvenimą. Žinoma, su tuom eis šalin ir „Bambos spyčiai“ ir visi kiti nešvarumai, kurie budavo viešai mūsų visuomenėje demoralizuoję. Mes užsiimsime kultūriškais darbais, ir ant kiekvieno lietuvių politisko reikalo su atvira širdimi atsiilepsime, stovėdami ant Philadelphiaje susivažiavime padarytos platformės.

Sandaraietis.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI: Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Vice-Prezid. — D. K. Butkauskas, 2338 So. Leavitt Str., Chicago, Ill. Sekretorius — J. Zemantauskas, 797 Bank Str., Waterbury, Conn. Išdėminkas — A. J. Povilaika, 804 Bank Str., Waterbury, Conn. Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill. **LITERATISKASIS KOMITETAS:** B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill. J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Albany, N. Y. Susitvėrė TMD. kuopa iš 26 narių — 20 užsimokėjusių, o kiti vėliau žadėjo užsimokėti. Dabar dar iki kolei kuopa nieko neveikia. Žinoma, per tai neveikia, kad tarpe Albanie-

čių lietuvių yra sumišimas: vieni sako: kam reikia tos TMD. drėtės, kiti visai juokias iš jos. Žinoma, tie juokias, kurie nieko nesupranta, kas yra apšvieta ir kas tamsybė žmogaus gyvenime. Yra tokių vaikinių, kurie sako: kai mes nueinam į salioną, tai mūsų geresnė ir draugystė, negu jūsų „mylėtinė.“ Pagal mano nuomonę TMD. neša didelę apšvietą žmogaus gyvenime. Čion dalina gražias knigutes pasiskaityti, pagaliau atėjus susirinkimui turi kiekvienas pragražiai laiką praleisti; linksma buti tarp draugų. Kai nėra draugystės, tai jauni vaikinai praleidžia savo laiką salione. Labai liūdnas laikas mažesnę kolonijose, kai neturi kito jokio susirinkimo.

TMD. Sekretorius.

Cleveland, Ohio. 30 balandžio ant Ullman's Hall, 1400 E. 55th Str., TMD. 47 kuopa surengė vakarą su kalba, perstatymu, dainomis ir šokiais. C. L. T. D. sulešė minėtai kuopai perstatymą „Milijonai vandenėje.“ Prieš lošimą g. Sakalauskas perbėgo TMD. istoriją, ir kvietė visus be skirtumo rašyti į TMD. Po to perstatė minėtą veiklą. Reikia paminėti, jogei aktorai visi labai gerai atliko savo roles, kas labai publiškai patiko. Taipgi buvo pora deklamacijų ir sudainuota keletas puikių dainelių. Po perstatymui „Clev. Liet. Taut. Benas“ griežė „Lietuva, tėvynė mūsų“; publika visa atstijo. Po to traukėsi šokiai. Publika apturėjo puikų įspūdį iš minėto puikaus vakarėlio: keletas naujų narių prisirašė prie minėtos kuopos.

Daugiau tokių vakarėlių! Nemuno Banga.

Cambridge, Mass. Gegužio 4 d. 55-ta kuopa TMD. turėjo mėnesinį susirinkimą šauktą specialiskai prie atvirumų kaip paskutinį prieš seimą TMD. Vienok mūsų gerbiami nariai matyti mažai atkreipė atydos į pakvietimą. Paprastai mūsų žmonės labai tingūs: jie numoja sau ranką, sakydami: „Et, ką aš ten veiksiu nuėjęs, tegul žinosis sau“ mūsų karštuoliai tautininkai. O ypač tie nesurinko, kurie nuolatos verkia reikalaujanti referendumo ir daug didelių, gražių ir pigių knigų. Žinomas dalykas, jeigu mes visi nariai TMD. taip rūpinamės draugijos gerove, kaip rūpinasi mūsų referendiečiai, tai galima sakyti, kad senai ant TMD. kuopos kapo būtų užgiedota „Rest in peace.“

Vienok neatsižvelgiant į tai, kad mažai susirinko, vienok tik apie 20 ypatų. — susirinkimas buvo labai malonus. Jame buvo daug svarbių nutarimų.

Visu pirma buvo išreikšta padėka centro valdybai už pereinčių metų kningas, ir drauge už šiemetams rengiamas. Nors dar šių metų knigų nematėm, vienok iš pranešimų Centro valdybos galima spręsti, kad bus labai naudingos ir visiems pageidaujamos knigos. Toliau buvo svarstoma, ar siųsti delegatą į seimą TMD. Delegatas buvo labai pageidaujamas, bet nutarta nesiųsti, kadangi kuopa mažai turi pinigų. Taipgi buvo išreikšta nuomonė, kad jeigu senoji Centro Valdyba nenorėtų pasilikti ant sekančio termino, tai buvo paduoti į kandidatus ant pirminko, Dr. J. Šliupas, J. O. Širvydas ir M. Šalkius. Ant sekretoriaus: J. Zemantauskas, Z. Jankauskas ir Lawrence, Mass ir J. Baniulis.

Ant išdėminko: A. J. Povilaika, Kun. T. Žilinskas ir M. Paltanavičius. Toliau nutarta buvo, kad bus atsiųstos iš centro knigos, kad būtų dalinamos nariams laike prakalbų. Kalbėta ir apie tai, kad jau yra laukiamas šion aplinkėn atvažiuojant su prakalbomis gerbiamas Dr. J. Šliupas, tai kad mūsų kuopa surengtų jam prakalbą, susidėjus su 9 kuopa ALTS.

Prie progos turui paminėti, kad ir pas mus susitvėrė dvi kuopos, kurios ketina būti mūsų T. M. D. kuopai konkurentės. Pirmą — tai socialistiska Amerikos L. Rymo Kat. Spaudos Draugija ir — tai socialistiska, Amerikos L. Rymo Kat. Spaudos Draugija, po Darbininkų Spaudos Draugija. Bet apie jų veikimą visgi nieko nesigirdėti. Klerikaliskoji tai giriasi su 1916 metų metraščiu, o socialistiskoji, tai tik giriasi su tuom, kad „mes darbininkai, mes darbininkai, spieskimės į kruvą ir skaitykim moksliškas kningas.“ Bet kur tos jų knygos, tai dar jie nei patys nežino. 55 kp. pirmin. K. A. Galinauskas.

TMD. IZDININKO APYSKAITA Sausio, Vasario ir Balandžio 1916 Kp. No. Sausio m. inplaukos. 1916 m.

7. Lawrence, Mass., per J. Sekevičių	6.20
44. Brooklyn, N. Y. per J. Šarskį	21.10
60. Milwaukee, Wis., per J. S. Vitkų	1.60
142. Chicago, Ill., per M. Bleizgį	20.00
144. Amstredam, N. Y. per Veličką	12.00
142. Chicago, Ill., per M. Bleizgį	4.63
— Chicago, Ill., M. J. Damijonaitis	5.00
50. Worcester, Mass., per P. A. Dėdyną	10.73
13. Valparaiso, Ind. per J. J. Jakučionį	8.90
— Chicago, Ill., „Lietuva“ Publ. Co.	3.83
Pav. Rochester, N. Y. J. K. Čiapas	2.00
Pav. Baldwinville, Mass. J. Šlitskis	1.00
— East Vandergrift, Pa. A. Pilkus	2.00
6. Passaic, N. J. per J. Cilenevičių	5.40
17. So. Omaha, Nebr. per J. M. Biliuną	4.60
12. Nokomis, Ill. per Ig. Narušą	4.50
Pav. Wall, Pa., B. K. Kondratavičius	1.00
149. Portland, Ore. per M. Janukaitis	7.80
— Brooklyn, N. Y. J. J. Paukštis and Co.	5.00
— Brooklyn, N. Y. J. J. Paukštis and Co.	3.50
11. Baltimore, Md., per S. Urlakį	14.90
15. Binghamton, N. Y. per C. J. Vaičiūną	31.00
60. Milwaukee, Wis. per P. Mikšį	1.00
18. So. Omaha, Nebr. per O. Žalpienę	2.00
52. Rochester, N. Y. per D. Jokšą	8.10
Pav. Belshill, Scotland, B. Norkus	1.95

Vasario.

16. Easthampton, Mass. per S. J. Juršą	6.00
41. Newark, N. J. per A. Masauską	10.80
20. Cleveland, Ohio., per J. Pierpą	32.35
154. Simson, Pa. per K. Du- dą	19.08
24. Pittston, Pa., per A. Galinską	1.25

Pav. Williamstown, Pa. A. Žukauskas	1.20
17. So. Omaha, Nebr. per J. M. Biliuną	2.20
91. Pottsville, Pa. per J. Rumbavičių	3.00
— Chicago, Ill. „Lietuva“ Publ. Co.	2.00
— Chicago, Ill., „Lietuva“ Publ. Co.	3.00
— Chicago, Ill., „Lietuva“ Publ. Co.	.98
79. Nashua, N. H. per Pr. Beržinską	13.00
7. Lawrence, Mass., per J. Sekevičių	11.00
9. Pittsburgh, Pa., per J. Virbičką	18.60
78. Westville, Ill. per J. Kirvelį	6.40
130. St. Charles, Ill. per S. Kielią	12.60
14. New Haven, Conn. per S. J. Rudzinską	26.85
51. Glasgow, Scotland, per A. Kriaučiūną	25.93
Pav. Athol, Mass. A. K. Lo- sius	1.00
4. Painsdale, Mich. per B. Mickų	4.20
29. Wilson, Pa. per M. Sienioną	10.00
— Chicago, Ill. Tananevičius Publ. Co.	10.50
Pav. Gurney, Wis. Ig. Pavcevičius	2.00
31. Johnston City, Ill. per O. Bajorienę	3.60
17. So. Omaha, Nebr. per J. M. Biliuną	1.20
Pav. Centralia, Ill. J. Starvinskas	.60
— Chicago, Ill. „Lietuva“ Publ. Co.	2.50
48. Los Angeles, Cal. per K. Lubiną	2.40
32. Plymouth, Pa. per M. Zalietską	6.20
Pav. Berlin, Canada, C. Paulius	.77
(Toliaus bus.)	
Gražus vakaras. TMD. 22 kp. surengia Subatoje 20 gegužės puikų vakarą „Aušros svetainė“ 3, 001 So. Halsted Str., Chicago, Ill. Pradžia ant 8 v. vak. Bus deklamacijos prakalbos ir šokiai. Bus išleisti Strazdelio raštai. Atsilankykite visi ir kitus pakalbinkite. Įžanga vyrams 25c., moterims 15 centų. TMD. 22 kp. Valdyba	

PAGRAŽINKIT KAMBARIUS

NEIKAS taip nepagražina kambarių kaip puikus paveikslas. Paveikslas

'PRIE LIUOSYBĖS'

tai būtinas kambario pagražinimas. Šis paveikslas yra 28 colių pločio ir 22 colių ilgio. JAME nupiešiama kaip laike didžiosios rusų revoliucijos žmonės plėšia rusų istsigas; kaip priverčia viršaitį — valdžios šalininką — suminti caro paveikslą; kaip merginos neša vėliavas.

PAVEIKSLAS nupieštas 6 spalvomis, gabiausių piešėjų. Tokis paveikslas tai gyva atmintis revoliucijos laikų. DABAR tą labai didelį paveikslą parduodame labai pigiai — tik už 50c. su prisiuntimu.

Reikalaukite ADMINISTRACIJOJE

NAUJI BASTAL

„Kelionė į Sidlavą. Parašė žemaitė Zimantienė. SLA. leidimas. Kaina 15c. Vytų Hymnas“ (gaidos). Tananevičiaus leidimas. Kaina 25c. Jaunoji Lietuva. N3. Telpa keletas gerų straipsnių. Darbininkai vienykimės ir kas tai yra socializmas. „Darbininko“ leidinys. Kaina 5c. Pažanga. N3—4.

KRASOS DEŽUTĖ.

Ona Zalpienė, P. Petronis, E. Japiteros, Švedas ir kiti. Labai ačiu, sunaudosime sekančiame N. A. K. Lostus. Labai ačiu. Sunaudosime. Meldžiame daugiau. A. P. Zailskas. Prisiųstą laišką sunaudosime. Labai ačiu. Kas. Negalime sunaudot. Persilpnai rašote. Ten Buves. Apie girtų airių pestynes neapsimoka rašyti. Netilps. Poetui iš Chicago, Ill. Jūsų eilės netilps. Netinka.

Aukos L. Gir A.F.

LIETUVOS GELBĖJIMO SKYRIUS.

Lakštas 68: So. Omaha, Nebr., lietuvių aukavusių kaip Velykų dovana. Prisiuntė Ona Zalpienė. Aukavo šie: Ona Zeunienė — \$2.00. Ona Zalpienė — \$2.00. K. Junevičienė, P. Litvinienė, T. Každaragis, A. A. Zolps, F. Biliunas, D. Stanikas — po \$1.00. K. Laučius, K. Gražys, B. Dambrauskas, A. Sabaliauskienė, V. Sabaliauskas, V. Tamkevičienė, V. Tamkevičius — po 50c. V. Bepirštis, K. Šeškus, A. Grigaitis, G. Ramasis, J. Sedis, J. Marionaitis, A. Rukšis, W. Lewandowski, A. Savickas, K. Baltušis, A. Leonavičius, T. Bakanauskas, M. Pukienė — po 25c. M. Sabaliauskas — 20c. M. Smulskienė — 15c. J. Paula, P. Ilaka — po 10c. Viso 17.30

Viso per savaitę 17.55
Buvo Lakšte 67 9,122.65

Viso inplaukė Fondan 9,160.65

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS.

Lakštas 62: So. Omaha, Nebr., lietuvių Velykų dovana: A. A. Zolps — \$1.25. J. Biliunas — \$1.00. T. Každaragis — 25c. O. Zalpienė — 20c. Viso 2.70
Buvo Lakšte 61 1,303.07
Viso inplaukė Fondan 1,305.77
Viso per abu Fondu 2,608.97

J. O. Širvydas.
L. G. ir A. F. Fin. Sekr.

CAMBRIDGE, MASS.

Viešas aukų rinkimas atsituvo 15 d. balandžio, 1916 metuose, „Tag Day.“ Malonu yra pažymėti šį taip svarbų nuotikį mūsų gerbiamai visuomenei, kuris įvyko augščiau minėtoje dienoje.

Kolektorai, kurie rinko aukas, del nukentėjusių mūsų brolių ir sesučių. Balandžio, 15, 1916 m.

1. Juozapas Jablonskas, surinko	\$3.63
2. Juozapas Jasa,	.56
3. Vincentas Borokas,	4.72
4. Stanislavas Anglis,	.94
5. Mikolas Buslevičius,	10.16
6. Justinas Jonkus,	5.00
7. Aleksandra Jablonskas,	7.88
8. Francisus Kuhnaukas,	3.99
9. Konstancija Gudlauskaitė,	3.50
10. Jonas Nebera,	3.98
11. Petras Sargelis,	7.83
12. Selvestras Trukos,	3.90
13. A. Stankevičius,	3.03
14. S. Vaivada,	.94
15. Stanislavas Vaivada,	7.33
16. Viktoras Cetkauskas,	5.34
17. Franciska Kalinauskaitė,	2.60
18. Jonas Stradas,	6.55
19. Anelė Šliuziūtė,	2.49
20. Konstancija Sadaniūtė,	2.79
21. Tofilė Prokapiūtė,	2.40
22. Zofija Srukaitė,	2.05
23. Helena Karpavičiūtė,	3.71
24. Grasiilda Juzinaitė,	2.01
25. Antonina Brazdionaitė,	10.26
26. M. Skyrūtė,	2.08
27. Helena Uspaliūtė,	6.45
28. O. Sibaliūtė,	2.77
29. M. Skyrūtė,	9.09
30. M. J. Resimberg, Paaukavo	2.00
31. Antanas Vaisiškis,	5.45
32. Rozalija Barauskienė,	5.23
33. Ona Simbalitė,	1.26
34. Petras Bokaveckas,	3.52
35. Francisus Zeringis,	4.64
36. Skyrūtė be parašo, buvo	1.19
37. Ona Dailideniūtė,	6.87
38. Juozapas Plekavičius,	11.69
39. Ona Jakavičiūtė,	1.97
40. Agnieszka Dymitriūtė,	10.83
41. Ona Mankevičiūtė,	7.03
42. M. Butkauskas,	7.32
43. Adelė Judanskaitė,	2.26
44. Marijona Paulinkaitė,	.39
45. Mikolas Jablonskas,	3.50
46. Malvina Kaziukiūtė,	6.16
47. Francisus Plekavičius,	8.22
48. Helena Mitkevičiūtė,	33.27
49. Petras Dainis,	7.72
50. Dominka Moekevičienė,	4.50
51. Helena Užpalitė,	15.20
52. Kazimieras Takutis,	3.03
53. Juozapas Barussas,	2.30
54. Helena Aluzytė,	2.46
55. Helena Aksomaičiūtė,	.79
56. Juozapas Gedraitis,	.37

PUIKIAUSIA FOTOGRAFIJŲ GALERIJA

RAPHAEL STUDIO

R. KRUCZAS, Savininkas

795 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.
Telephone 4026 Greenpoint

Visiems žinotina

NEJUDINAMA NUOSAVYBĖ IR ASEKURACIJA.

Yra dideli šios gadinės žmonių reikalavimai. Žinodami šį faktą, mes — J. J. Pauksztis & Co., pasiryžome imti atsakomybę pasitarnavime mūsų vientaučiams šiuose reikaluose: insigijime *Nejudinamos nuosavybės* ir *Asekuracijos*.

Mes parduodame *NAMUS, LOTUS, FARMAS* ir *AKRAIS*, tokiose vietose, kur geriausiai pirkėjui tinka. Ypatingą atydą atkreipiame ir *SPECIALISKAI* prižiurime, kad *TITULAS* būtų tyras (Clear). Kad pardavimo aktai (deed) būtų gerai ir pagal teisės padaryti.

ASEKURUOJAME bei inšuriname nuo ugnies: namus, rakandus ir visokius kitus nuo ugnies asekuruojamus daiktus.

ASEKURUOJAME gyvastį, sveikatą ir parupiname *ABELNOS ATSAKOMYBĖS* palisus, sulig *EMPLOYERS LIABILITY* akto.

ASEKURUOJAME krautuvų langus, šarvuoto stiklo (Plate Glass).

ŽODŽIU SAKANT, pas mus galite gauti *ASEKURACIJĄ* visose jos srityse, už pigiausias premijas, kaip tik galima. Atsiminkite, kad mūsų pareiga yra tarnauti *ASEKURACIJOS NORINTIEMS*, o niekam kitam.

NOTARY PUBLIC (rejentas). Visoki legališki raštai bei dokumentai, su didžiausia atydia išpildomi ir palidijami. Darome *DAVIERNASTIS*.

Visuose virš paminėtuose reikaluose kreipkitės pas mus, o gausite gerą ir teisingą patarnavimą.

Rodos ir patarimai, kiekviename reikale suteikiame. Todel kreipkitės pas

J. J. PAUKSZTIS & CO.

REAL ESTATE & INSURANCE BROKERS.

120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenyoint

!!!NEATSISAKYK NUSIPYRT ŠIĄ KNINGĄ!!!

ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Radvėvičiūtės.

Kningoje žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysakų, geriau sakant gyvų vaizdėlių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakažėlę, kaip lietuvis nors vargą nedamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Nemuno ir šėsupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,

Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmaiau uždainuoja:

Mergyte mano,

Tekėk už manęs,

Tai tu nežūsi,

Vargė nebūsi. ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylimasias.

Ketvirtoji: Vakarūškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į būrelį ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian mergužele,

Eik šian lelijėle. ir tt.

Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikus anekdotas piršlio nuėjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,

Čia tavo mergelė,

Švari, verpėjėlė,

Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymelyje indėta po keletą dainėlių. Žemių Dulkės butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šandien. Prekę šios daug reiškančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaudami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“ ADMINISTRACIJA.

120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

Cambridge, Mass. aukos.
(Taša nuo 8-to pusl.)

57. Petras Sidlauskas	1.11
58. Anelė Srukiutė	1.32
59. Antanas Pikelis	1.70
60. Mikalina Bulevičienė	15.35
61. Alberta Stepačiūtė	13.91
62. Jonas Aluza	2.11
63. Juozapas Taraska	4.47
64. A. Pečiukaitė	2.98
65. Jurgis Brazinskas	3.13
66. Hipolitas Kaleva	2.36
67. Marijona Aluzytė	7.11
68. Vincetas Unanauškas	1.87
69. Domicelė Siurkienė	14.89
70. Zigmontas Katinas	1.62
71. A. Aksomaičiūtė	5.65
72. Joachimas Lazauskas	15.70
73. Juozapas Jasevičius	3.30
74. Antanas Budeika	1.80
75. Petronėlė Barsauskiūtė	4.10
76. H. Užpaliūtė	4.80
77. Vincetas Tamulinas	.70
78. M. Kaziukiūtė	.25
79. Bonifacas Vincinūnas	.70
80. Ona Sluzienė	3.00
81. Stanislas Zyzyš	2.50
82. Kazimiera Bakavečiūtė	1.79
83. Juozapas Baltaitis	3.20
84. Domininkas Norvilas	1.97
85. Jurgis Baranauskas	4.10
86. Juozapas Mockevičia	1.10
87. Steponas Janelūnas	5.00
88. P. Karpavičius	7.30
89. A. Smelstoriū	.75
90. Emilija Bajeriniūtė	6.11
91. Helena Kalinauskaitė	14.10
92. Marijona Termenas	10.90
93. J. Sėskas	3.40
94. Anelė Baniūtė	9.50
95. D. Siurkienė	3.00
96. Jokubas Morkunas	1.50
97. Bronislava Aluza	4.75
98. Vincetas Mockevičius	1.75
99. Adelė Reichar	3.46
100. Kazimieras Peredna	10.69
101. Petras Tembras	1.19
102. Ona Bublaskienė	6.34
103. Kazimieras Bironas	.57
104. S. Zeringis	2.58
105. Jonas Tamulynas	.25
106. Zigmontas Tamošius	2.20
107. Romanas Kasparavičius	.30
108. Johana Garbaliūskaitė	.89
109. Marijona Palinkaitė	4.04
110. Mataušas Norbutas	3.19
111. Juozafina Aksomaičiūtė	2.81
112. Antonina Juravičiūtė	.80
113. Juozapas Gedraitis	10.14
114. Bronislava Zigevičiūtė	5.16
115. Apolionija Juzinaitė	5.00
116. Jurgis Baranauskas	2.35
117. Marijona Tasmunienė	3.44
118. A. Pečiukaitis	2.32
119. Helena Kersūtė	2.08
120. Izidorius Kairis	5.42
121. Simonas Kavolis	1.38
122. Jieva Spiklerienė	7.40
123. Ona Repšūtė	1.40
124. Juozafina Matukaičiūtė	2.06
125. Benediktas Beniauskas	.87

JUOKŲ
SKYRIUS

Bostoniškė „Ateitis“ (No. 56)

surado naują „uniją“ iš lenkų dvarininkų ir lietuvių kunigų, kurie darbuojasi Lietuvos žmonių šelpimu, informavimu, korespondencijoms ir tt. Ta „unija“ randasi Šveicarijoje.

Aš suradau kitą, truputį indomesnį ir pas mus pačius amerikiečius, „uniją“, butent Bostone. „Ateitis“ ir „Keleivis“ garsina įvairių „pirmėvinių“ draugijų prakalbas, kuriose ant vieno „steidžiaus“ kalba S. E. Vitaitis, „tautininkas“, M. Dusevičia „šakininkas“ ir J. B. Smelstoriū, keleivininkas.

Argi negera kompanija!

Pastaba. Pusė metų atgal S. E. Vitaitis man pačiam ir kitiems pasakodavo, kad jis jokiuo būdu, del savo gero vardo ir kitų savo žmonių gerbimo, nesutiktų rasti sąlykų su šakininkais bei tokiais keleivininkais (kaip lyginai ir klerikalais); bet dabar jau, truputį virto kitaip, ir su gatviniais jau „unija“ rišama.

Triksų-Triksas...

Al. Bulotienė „Keleivyje“ (N 19) atvirai pasakė, kad „Žiburėlis“ „jau 25 metai... Lietuvoje visuomet kovojo tik su tautininkais ir klerikalais...“

Aš dar vis iki šiol netikėjau, kad Bulota-Bulotienė yra netautininkais, neinternacionalais (pas mus tik socialistai tokiais var-

dais tesigiria), bet žmonėmis-lietuvišiais, mylinčiais savo tėvynę Lietuvą, jos vargus, nelaimes, žodžiu — tautininkais. Bet dabar toji abejonė išsiblaškė ir pasirodė, kad kas tik pirmiausia sakė, kad Bulotai yra... na nesakyčiau, nes pati Bulotienė pasisakė, kad jos vedamoji draugijėlė kovojo su tautininkais, o kas kovoja prieš savus žmones, prieš tautininkus, tai jau mes senai žinom. Juodomis raidėmis galime pažymėti, kad socialistai.

Triksų-Triksas.

Teisme.

Teisėjas. — Kaip tamista taip baisiai galėjai kankinti savo pačią?

Kaltininkas. — O, ar tamista ponas teisėjas pažįsti mano pačią?

Teisėjas. — Ne!

Kaltininkas. — Na, tai kam dar apie tai kalbėti.

Muzikos žinovas.

— Na, kaip aš išpildau Bethoveną?

— Puikiai. Kas ten Bethoveno talentas, kurį net išpildyt sunku.

Atsargiau.

Mama. — Kitą kart, kuomet žmonės ėjo pėsti šliubavotis buvo iškilniau.

Duktė. — Bet karietoje važiuojant atsargiau, kad jaunikis nepabėgtų.

Nuraminimas.

Tėvas (dukters jaunikiui). — Turiu tau pranešti nesmagią naujieną. Aš nubiednėjau.

Jaunikis. — Nusiraminkite, tokiame atsitikime aš jums paliksiu Jusų dukterį.

Ant šio svieto viskas turi savo galą išskiriant lazda, kuri turi du galus.

Literatas drąsiai gali savo pseudonimą pasirašyti po savo veikalu išskiriant vekselį.

Dar dvi didelės naujos karės oficiališkai paskelbtos.

Masačuzės valstija oficiališkai paskelbė tarptautišką karę mums.

New Jersey valstija pasikvietusi talkon ir didijį New Yorką ne del gyvenimo, bet del mirties paskelbė aštriausią karę vuodams.

Jau tęsiasi pirmi susirėmimai balose prie New Yorko, vuodai vis po truputį pasistumia pirmyn. Kaip girdėtis šio mėnesio pabaigoje ar kito pradžioje vuodai duos daugelį generališkių mušių.

Manoma, kad ši karė vasarai baigintės pasibaigs.

Teisybės iš dugno.

Jei pati ko nors klausia, tai žinok, kad ji iš kalno turi atsakymą.

Mokslas pergaltėti žabangas daugiausiai yra tuomi, kad jų nematyti.

Net ir vienas kvailys gali pagadinti kompaniją dešimties gudruolių.

— Bloga buti „žmogum“ svetimženkluose, bet gerai, jei tamista del kokio nors „jis“ svetimženkluose, tokiu esate.

Ypač.

— Sako kadir skubinantis reikią dirbti palengvėl.

— Ypač apmokant savo skolas.

Vietinės Žinios

Susirinkimas. Neužmirškite atėiti Lietuvių T. Kliubo, (ALTS. 1-os kuopos) susirinkimam, kuris atsisbus gegužio 21 d., 3-čia val. po pietų, p. P. Draugelio svetainėje, 73 Grand Str., Brooklyn, New York.

Pereitąjį susirinkimą prisirašė 8 asmenys iš tų du įžymus vietiniai daktarai ir viena mergina. Pasirupinkit kiekvienas atsivest naują narį, tai sekančiame susirinkime prisirašys daug daugiau.

Atėikite kiekvienas virš minėtan susirinkimam, nes turime apsvartyti daug svarbių reikalų ir išrinkti naują valdybą.

Kliubo Valdyba.

Harrisono koncertas. Pereitą subatą Harrisone atsisbuvo „Birutės“ choro surengtas koncertas. Dalyvavo 5 chorai: iš New-arko, Patersono ir tt. P. Butėnas (iš Brooklyn) sudainavo solo. Visiems chorams dirigavo gerbiamas kompozitorius St. Šimkus. Taip pat p. St. Šimkus kalbėjo ir tt. Publikos buvo pilna svetainė, tik truputį neramiai užsilaikė. Surengime šio koncerto daugiausiai darbuos p. P. Petrušionis.

Militaristų demonstracija. Pereitą subatą New Yorkas buvo išpuostas ir jame buvo surengta milžiniška militaristų paroda. Parodoje dalyvavo į 150,000 žmonių.

Parodoje dalyvavo gana daug įžymų ypatų: generolų, admiralų, senatorių, bankierių ir tt. Parodoje beveik nebuvo matyt darbininkų organizacijų.

Laike demonstracijos militarizmo priešai ypač stengėsi išplatinti kuodaugiausiai literatūros agituojančios prieš militarizmą.

Kas link gražumo, tai paroda buvo puikiai suruosta, ypač atsižymėjo tautiškoji gvardija. Vakarop buvo prožektorių šviesos.

L. Š. F. susivažiavimas. Pereitą nedėdienį čionai atsisbuvo L. Š. F. susivažiavimas, kuriame dalyvavo Gegužis, Gugis, p. Bulota, Žemaitė ir kiti. P-ni Bulotienė nesveikuoja. P-as Bulota, kaip girdėtis, žada važiuoti su prakalbomis Chicago, Apie tai kas buvo jų tartasi — neteko mums sužinoti.

Švedijos paroda. Ant 5 ave. suruosta didelė Švedijos paroda. Tenai daug išstatyta įvairiausių fotografijų nuimtų Švedijoje.

Gaisras. Daugiausiai su lietuvišiais darančio biznį žydėlio D. Kovelio (534 Metropolitan ave.) sudegė arklydė su 13 arklių. Keili arkliai buvo jojo, kiti gi ant „burdo“.

Pranėsimas. Broliai darbininkai! Mes patėmijome, kad nekuriose laikraščiuose tilpo apgavingi apgarsinimai, kad Arbuckle Bros. cukernės dokams reikalauja darbininkų. Malonėkite neiti, nes mes streikuojame, tai yra kovojame už geresnę kasnį duonos, ir jeigu neatsiras streiklauzių, tikrai tikimės streiką laimėti.

Koncertas. Pereitą Nedėlios vakarą atsisbuvo puikus koncertas kurį buvo surengęs Liet. Ukėsu Politikos Kliubas New Yorke. Vakarą susidėjo iš dainų ir muzikos šmotelių. Dalyvavo viso šeši chorai ir keletas solistų. Vaka-

ras buvo labai žingėdus. Žmonių buvo į keletą šimtų. Visi chorai ir dalyvavusieji išpildyme programą gavo po puikų gyvų gėlių buketą. Vakarą užbaigė šokiais.

Teatras ir koncertas. Pereitą Subatos vakarą New Yorke vadinamoj dalyj Bronx, Šv. Izidoriaus Drg. atsisbuvo lošimas veikėlėlio „Dėdė Atvažiauo“ ir priegtam įvairus koncertas, kuris susidėjo iš dainų ir muzikos kavalėlių. Vakarą pavyko pusėtinai gerai. Surengimu šio vakarėlio daugiausiai pasidarbavo pp. Shingis ir Jakobėlūnas.

Gavo leidimą vesti:

Konstantinas Kazlauskis, 157 Hope Str., su Zofia Masimiliute, 126 No. 4th Str.

Jonas Vikelaitis, 27 Wolcott str., su Elizabeth Kennedy, 121 Dykeman Str.

Antanas Gedminas, 189 John str., su Jieva Vaskėliute, 51 Hudson ave.

Jonas Žilaitis, 139 No. 3rd St., su Natalia Martinaičiute, iš ten-pat.

Antanas Meidus, 267 Kent av., su Mare Karaliūniute, 83 Grand Street.

Basil Mlenik (bielo rusas) 109 No. 5th Str., su Suzana Kinčiute, iš ten-pat.

Motiejus Zigmantavičius, 63 S. 2nd Str., su Magdalena Žabaraukiute, 36 Scholes Str.

Bronislava Usėinas, 188 John Str., su Jieva Vaskėliute, 51 Hudson Avenue.

Mateušas Druskinis, 34 Hudson Ave., su Magdalena Tevalavičiune, 12 United States Str.

Mikolas Kavaliuskas, 264 Plymouth str., su Kostancia Lapeikiute, 46 Gold Str.

Alfonas Karvelis, 135 Thames Str., su Monika Švikiute, iš ten-pat.

PINI AI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiūcia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„Vie. Liet. “Ofise

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

GYVENTI GERAL.

Gyvenimas yra per trumpas, kad jį blogai perleist. Reikia stengtis, kad gyvenimas būtų linksmas ir prie darbo, ir prie valgio ir miegant. Vienok negalima gyvenimo linksmi vesti jei-gu turi nesmagumą pilve, jeigu pilvas netvarkoj ir neduoda užtektinai energijos, jeigu negalėsi su gero apetito prisėsti prie stalo, jei gu tas pilvas daro nesmagų visur. Bet kam kentėti tokį buvį jeigu yra ant to vaistas ir tai geras vaistas. Imk Triner's American Elixir of Bitter Wine reguliariškai per koki nors laiką, o pasijausi visai gerai. Tavo gyvenimas persimainys į linksmumą, valgysi skaniai ir smagu bus tau pasilsėti. Gaunamas aptiekose prekė \$1.00. Jos Triner. Išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Skandėjimas nugaros, kaulų ir mėsulų tuoj prasišalins, kada tik pradėsi vartoti Triner's Liniment. Gaunamas aptiekose už 25c ir 50c. Per pačią 35 ir 60c.

SMOKE
ZIRA
CIGARETTES
PLAIN-END

16-TAS METINIS PIKNIKAS!!!
Lietuvių Gimnastikos Klubo atsisub
Nedėlioje 21 d. gegužio (May) 1916
metų, Washington Parke, prasidės nuo
2-ros valandos po pietų. Įžanga 25c.
ypatai. Piknikas su įvairiais žaislais,
todel laiką labai linksmai bus galima
praleisti. Muzika bus labai puiki. Tvar
ka užtikrinta. Kviečiame kiekvieną
iš visų aplinkinių miestų. Vietą vi
siems žinoma — Washington Park,
Grand Str. karai ir Flushing ave. ka
rai daveža iki parkui.
Liet. Gim. Klubas Komitetas.

PAJIESKAU Jono Laukgalio. Paei
na iš kaimo Mikspaučių, Kauno gub.
Baseinių pav. Batakių valsties. Apie
keturi metai kaip Amerikoje, girdėjau,
kad pirmiau gyveno apie Boston, Mass.
Taip pat pajieskau Narciso Joniko ir
Vincio Balso paeina iš Batakių. Girdė
jau, kad pirmiau abu gyveno Chi
cago, Ill. Turiu prie jų visų svarbų
reikalų, malonės patis atsisaukti, arba
kas apie juos žino pranešti sekanciu
antrašau. Mr. Juozapas Leikas,
(20) 451 Clermont Parkway
Bronx, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda groseris labai geroj
vietoje, biznis eina gerai, priežastis
pardavimo silpna sveikata. Apy
venta tarpe lietuvių ir lenkų. Ke
turi metai kaip biznyje. Norint
sužinoti kreipkitės sekanciu adre
su, o gausit pilnas informacijas
apie pirkimą:
J. Ambraziejus.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

RACIUNO PAVEIKSLAI IS KARĖS LAUKO.

atsibus
Ketvergo vak. Geg. (May)
18 d., 1916. Bažnytinėje Sa
lėje, Kenosha, Wis. Subatos
ir Nedėlios vak. Geg. (May)
20 ir 21 dd. 1916 K. Strum
mil Bros. Salėje, 107th ir
Indiana ave., Kensington,
Illinois. Po paveikslų bus
šokiai, tarpuose bus sudai
nuota iliustruotos dainelės.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyriškų
drabužių. Duoda kirpimo, braižų
mo ir proporečių lekcijas ypatis
kai ir per laiškus pagal „Dvide
simto šimtmečio sistemą“. Pri
statu petrinai į visus miestus Su
vienytų Valstijų ir Kanados. De
lei platesnių informacijų kreipki
tės šiuo antrašu:
L. G. KAZIUNAS.
96 Manjer Str., Brooklyn, N. Y.
(22)

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 565 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30
ir vakare nuo 6-8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N.Y.
Kampas Roebing Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Neval
kus pripildo auksu, platinu ir cemento. Įdė
naupus: uždeda kepuraites iš auksu arba por
celeno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS D. REAS GARANTUOTAS.
Seniai įsteigtas biznis 25 met.

Telephone 1430 Branch Brook
X RAY APARATAS
Angelo R. Bianchi M. D.
Specialistas vaikams
Valandos:
iš ryto nuo 7 iki 9
po pietų nuo 3 iki 5
vakare nuo 7 iki 8
104 Seventh Avenue
Kampas Sheffield Street
NEWARK, N. J.

VLADO LESCINSKO
Aptiekoje Drugstoriųje
galima gauti „Vienybę Lietuvinkų“
pavieniais numeriais, arba užsprenu
meruoti ir duoti apgarsinimus.
Eureka Red Cross Pharmacy
315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS:
8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334
Daktaras
JOEL M. ZAMETKIN
CHIRURGAS DANTISTAS
OFISO VALANDOS
Nuo 9 ryte iki 8 vakare
202 Marcy Ave. prie Broadway
BROOKLYN, N. Y.

GEORGE MATULEVICH
Lietuvės Advokatas.
Pabaigęs Tiesų Universitetą, užsima
vedimu proų visuose teismuose.
Ofisas rūmuose
NATIONAL STATE BANK BLDG.
810 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

Kiekvienas MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val.
po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes iš
tiriamo ir pasakome visas ligas
ir pagelbstime. Iš kitur atvažiu
vusiems ligoniams parupinam vie
tą, kol gydosi. Reikalai esant
kreipkitės, mes apžiūrėsime ir
duosime prietelišką rodą. Patar
navimas visai pigus. Neuzmirš
kite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
Kalbame Lietuviškai.

OPERETĖ—SYLVIA—OPERETĖ

Suvenyti Karalienės Anišulų ir Apreiškimo P. Š. Parapijų Choral
Stato pirmu kartu dviejų aktų OPERETĖ
„**SILVIA**“
SUBATOJE 27-ta DIENA GEGUŽIO-MAY 1916
MCCADDIN MEMORIAL HALL
BERRY STREET, TARP SOUTH 2-ros ir 3-čios BROOKLYN, N. Y.

Lošime dalivauja geriausios spēkos. Choras susideda iš 90 ypatų,
tai pirmas dar atsitikimas Brooklyne, kurio taip visi laukia.

Tikietai: 25c. 50c. 75c. ir \$1.00.

Bilietus jau galima gauti iš anksto pas rengėjus ir Chorų narius
taipgi „Vienybės Lietuvinkų“ Ofise. Po perstatymo šokiai.

Salės durys atsідarys 7:15 vak. Pradžia lygiai 8:15 vakare.
Širdingai kviečia suvienyti Choral.

Purpurinės mainikavimo stam
pos konkursas, \$10.00 bus duoda
ma dovanai, ir 25 gražiausių do
vanų, tiems, kurie atspės kiek
yra Purpurinių Mainikavimo
stampų tame skritulyje mūsų lan
ge, konkursas tik atdaras tiems,
kurie maino Purpurinių mainika
vimo stampų kningutes.
Merchants club stamp Co.

arti Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Purpurines mai
nikavimo Stam
pos prizadėji
mas del brangių
premių.
Atlankyk mūsų
naują ir gražią
premių vieš
ruimį
167 Roebling St.

ateik ir gausi stačiai mūsų ofise \$2.00
pinigais 167 Roebling St., B'klyn, N.Y.

Vasinetono mai
nikavimo Stam
pos \$2.50 pirk
niais arba \$2.50
mėsa valgomais
daiktai bei čer
verikais. Prii
mama visur,
kur tik yra jos
duodamos, arba

REIKALAUJAMA

VYRŲ IR MOTERŲ

operatorių dirbti marškinų dirbtuvė
je. Frontų darytojai, kalnierų, ran
kovių ir skylių darytojų. Nuolatinis
darbas. Didelė alga. Kreipkitės pas:
Tauber, Ryttenberg & Co., 2520 Atlan
tic ave., East New York Station,
Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Liet
uvys advokatas pabaigęs Pennsylv
nijos Universitetą), užsima varynu
proų visuose teismuose.
Ofisas rūmuose 47-48-49 Bennet
Building, kampo Public Square ir
North Main Street, WILKES-BARRE,
PENNA.

Office Phone Peoples 87
Bell 47
Residence Peoples 1100

** KNINGŲ SKAITYMO MYLĖTOJAMS **

GRANATŲ PAVĖSYJE

Tai yra rankius gražių apysakaičių-pasakų, pa
rašytų garsaus pasaulio rašytojo OSKAR WILDE,
kurias puikiai išvertė KAZYS PUIDA.

Kninga susideda iš suvirš pusantro šimto pus
lapių, stambi-stipri popiera, aiški-stambi spau
da. Niekad taip netiks šita kninga — „Granatų
Pavėsyje“ perskaityt, kaip dabar, vasaros lai
ku, nedėdieniais, išvažiavus į parkus alksnynų
pavėsyje.

Prekė vos tik 40 centų

Reikalaukite

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ“
REDAKCIJOJE

DANTISTAS.

Kiekvienas užgandėntas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metų!

Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00
Užplombavimas 50c. ir angščiau. Išvalymas... 50c.
Užplombavimas auksu... \$1.00. Skaudantį dantį
duok ištrauktį ryte, o vakare duok apžiūrēt.

SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.

Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Nevirškinimas,

užkietėjimas, skilvio
nemalimas, sustiru
sios kepenis ir toki
simptomai, kaip iie
žuvio aptraukimas, apetito netekimas, abelinas neveiklumas,
mažakraujystė ir skilvio netvarkos padaro ligonį labai ser
gančiu. Kodėl neimti

SEVERA'S Balsam of Life

(Severos Gyvybės Balzamas) laiku ir tokiu budu neleisti
ligai toliau išsiplėtoti? Šio vaisto veikmė yra greita ir lab
daringa. Jisai yra atstatančios vertės toniku. Jisai padaro
vidurius reguliariškai veikiančiais, paliuosuoja nuilsimą, at
gaivina ligonį ir sumažina priepuolių aštrumą. Jojo rami
nančioji veikmė daro jį puikiu vaistu pasimainančiame
karštyje ir drugyje. Jisai sustiprina silpnusius ir yra pa
tariamasis moterims jų singulaviimuose. Kaina 75c už bonką.

Pilvo Skaudėjimas.

Mr. M. Sobkowiak, Co.
burg, Westville, Ind.
paratė mums: „Mano pati turėjo pilvo skaudėjimą. Pa
ėjus jai Severos Gyvybės Balzamo, skaudėjimas sustojo.“
Pirkdami vaistą, prašykite Severos vaistų ir butinat reikalaukite, kad
duotų jums tai, ko jūs reikalaujate. Aptiekos parduvinėja Severos Vaistus.
Jeigu jūs aptiekorius neturėtų tų vaistų, kurių jūs reikalaujate, tai užsaky
kite jų tiesiog iš mūsų.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Advokato pranešimas.

Pranešu lietuviams, kurie paduodate man provas, idant aprašytumėte kuoplačiausiai apie atsitikimą koliestvos pirmoje gro-matoje.

As esu tas jats, ką provoje M. Jurkonio prieš Lackawanna mai-nų kompaniją išgrajinau \$50,000 ir J. Andriusio provoje prieš Rea-dingo mainų kompaniją išgraji-nau \$25,000 tarpe daugelio iš-grajintų kitų provų.

(Advokatas)
B. S. Yankaus,
154 Nassau St., New York, N. Y.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buve 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspekto-rius Suvienytų Valstijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visose teismuose ir d-parla-mentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipki-tės laisčiai, įdėdami krasos ženklų atsky-mui. Vedimui svarbių bylių ir reikalų, pribuna ypatingai į visas Valstijas ir miestus suizų pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle, Wash.

LIETUVISKAS
Fotografistas
ir
Maliorius
Geras Darbas
ir visiems
Priednama Prekė

J. STOKIS

177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMEGINKIT SKAITYT Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, eina 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, lite-ratūros ir mokslo laikraštis, pa-duodantis daugiausiai žingėdžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kainė

Už visą metų tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"

3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skau-dėjimą REUMATIZMĄ? Visi juo-kiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekorius F. A. URBON-MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su svei-kaisiais iš reumatizmo skaudė-jimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačią tikait už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE.,
(KAMPAS BERRY STREET) BROOKLYN, N. Y.
Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINE

734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.
Galima užsisakyti Biliams, Mitin-gams ir Veselioms, (vestuvėms) Užlaikau puikius kambarius: atke-lavusieji iš kitų miestų gali gauti puikią nakvynę.

Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:

Skanus Alus, gardi Arielka, Elinas, visoki Vynai ir kvepentai CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S

734-736—3rd Ave.
SOUTH BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

Jeigu neturi, o nori turėti — iš ne-pažįsti, o nori apsipažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk mūsų knygynė puikios didelės knogos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo Aleks. Fromo (Gužučio).
KAINA 50c.

Si kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. Vargdieniai parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekan-tis aprašymai:

1. — *Rugiapūtė* — žmonių darbas vasaros laiku, gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio;
2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešias Lie-tuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;
3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atilaidai bei suplaukimas žmonių iš visų Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, ki-ti gi apgaudinėti ir tt.;
4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikačio sudailia Lietuvos gėlė-mergina Julyte;
5. — *Dvaro Plotai*; 6). — *Daktaras Kairevičius*;
- 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausias rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.
- 8). — *Ubagai ir jų Puotas*; 9). — *Dvarponių Darbai iš baudžiavos laikų*; 10). — *Kazirninkai*; 11). — *Lote-rija*.

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmo-nių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ją savo kningynėlį.

Piningus siųskite „Money Order“iu“ ir tt.

„VIENYBĖ LIETUVIŲ“

120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

UŽDYKA!!!

Lietuviškas Sieninis Kalendorius su Katalikiškomis, Tautiškomis ir Amerikoniškomis Šventėmis

Kas prisius tikrai 5c stampomis persiuntimo išlaidoms, tas aplaiyks UŽDYKĄ puikų Lietuvišką Sieninį Kalendorių.

Rašykite toliaus adresu:

S. P. TANANEVIČIUS

"KATALIKO" LEIDJAS

3249 So. Morgan Street

Chicago, Illinois

Thomas Yermalas

186 Grand Str.
Brooklyn, N. Y.

Didžiausia krantuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdų: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžių sakant visko galima gaut, kas tik yra reikalinga pasirėdymui.

Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, grei as ir prie-lankus patarnavimas.

Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareika lausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vieti-niams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

A. DIRZULAITIS

102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

Kada ištikro nori gauti gerą VYNĄ, LIKIERIŲ ar KOR-DIALĄ užteik pirm mms negu pirkši kur kitur.

H. & H. REINER
Distillers & Importers

175 to 197 Stagg Street
Art. Graham Ave.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER
SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai
398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikan tikrai lietuvišką krantuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilkų, Kolėkų, Kompasų, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armo-nikų, Smukų, (Skripkų), Klarinetų, Triubų ir daugybę visokių muzika-liškų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškių Mo-nų daiktų ir knigų su pagalba ku rių galima padaryti įvairias stu-kas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bran-zalius ir muzikališkus instrumentus: armonikus, smukus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirk ti mano krantuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasi-likši ant visados mūsų kostumerių. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instru-mentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

103 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Grabasamuojas ir laidotuvių Direk-orius Karjeros laidotuviams, vesi-loms ir krikštynomis

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale

Geriausią dovana drangams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietu-vių gyvenimą, suteikia daug skaity-mo iš visuomenės, politikos, litera-tūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbinin-kams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" Lietuvą išleidžia

"DRAUGAS" atsielna met. \$2, pusel m. \$1.

Užsielvose metams \$3, pusel metų \$1.60

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Telephone Drover 6114

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Boston Lietuviškas

== SALIUNAS ==

Sveikliausi ir geriausi visokios ru-šies gėrimai ir kvepentai Cigarai.

Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS

(Lietuvis Savininkas)

342-344 W. Broadway,

SOUTH BOSTON, MASS.

(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO

"RUSSKAYA ZEMLYA"

kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klausime.

K A I N A:

Suvien. Valstijose, metams..... \$3.50;
pusel metų..... 1.80;
trims mėnesiams..... 1.00.
New Yorke ir užsienin metams..... 6.50;
pusmečiui..... 3.50.

Užsirašydami adresuokite:

"RUSSKAYA ZEMLYA"

231 E. 17th St.

New York, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVEJAS VYNŲ IR LIKIERIŲ AMERIKOJE

SIDNEY F. MILLER

WHOLESALE LIQUOR DEALER

IMPORTER

116-118 UNION AVENUE
NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

TEL 3278 STAGG

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS

TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų. Sutaupyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausia vaisto arba karcio vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant kruties ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną paketį šitų gydančių augmenų sumalti į vieną švortį cisto spūrio ir tik pat vandenį, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka") - tai šikimaisias lietuvių draugų - gydytojų įvairiose negalėse bei ligose. Trejanką reikia žinoti, kad tik Daunoros "Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptikose, bet jei nerastite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prilaubiant 30 centus, o tuojau apsiursite.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main

GRABORIUS

JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekantius darbus: išbalsmuoju ir laiduju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Par-samdaū karie-tas laidotuviams, veselioms, krikšty-noms ir ki-tiems pasivažinė-jimams.

Viršut minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganedinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAL: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užega pas Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažia-vė iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.

253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

— NEPAMIRŠKIT —

Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veselioms, Baliais, Teatams ir mitingams. Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai. Skanus užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALĖS** DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užega pas **JONĄ KULBOKĄ**

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.

291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje. Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: **A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.** 307 W. 30th St., New York City.

M. Mierzwinski

užlaiko dvi didėlas **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rykintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taunikinių ir Kūdų Lašinių.

Visados Sviežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. **41 Avenue A** Kampas 3-rd Street
BROOKLYN, N. Y. **BUČERNĖS:** NEW YORK, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint Tel. 2174 Orchard

Teisingiausia Lietuviška Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Lai-vų, keleiviai visados bus užganedintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas galis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Sto-viu po kauojų \$30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikliausi visoki gerimai, per tai visados svečių pil-na, kiekvieną draugiškai ir maloni-ai visdos pavašina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-B)

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI

Skanus alus, gardi arielka, elius, vi-sokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganedinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Konkureinis **Geografijos Vadovėlis**
Kaina 50c.
Apdarytas 75c.
I. J. Paukštis & Co.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIAI VIENYKITĖS IR GELBĖKITE TAUTIEČIUS LIETUVOJE!

Gerai žinomas jaunas lietuvis artis-tas-piešėjas, A. J. Dulbis, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveiksliūs tel-pa siame N. Visas pelnas nuo parduotų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Prekės: Paprastųjų atviručių, 2 už 5c. 6 už 15c., tuzinas už 25c.

Galima gauti "Vien. Liet." redakci-joje ir visose didesiose knygų krau-tuvėse arba siųskite užsakymus su stampomis pinigais, arba "Money Or-der" pas: **A. J. DULBIS,** 43 Holly Str., Flushing, New York. Agentai meldžiami kreipties pas iš-leidėją; jiems bus nuleidžiama tam tik-ras nuosimtis.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS

eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gausi Čeverykus gerų išdir-bysčių, kaip **EMERSON** ir kitų. Reiklau-damas užėik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebran-giai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kėlias). Trumpiausias kėlias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-karų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuola-tinis ir parankus susisiešimas. Artymesnių informacijų apie kai-pas, traukinių begiojimą, etc., kreip-kitės pas savo vie-tinį agentą arba ra-šykite pas: **George A. Cullen,** Passenger Traffic Man, 90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3395 M

Dr. Ignatius Stankus,

1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS Nuo 9 iki 11 rito " 2-4 popiet. " 7-8 vakaro. NEDELIONIUS " 9-11 rito " 2-4 popiet.

SAULĖ

THE SUN

Du-kart nedėlinis laikraštis. Senagiasiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje. **SEKINA kas UTARNINKA ir PĖTNYCIA** Prenumerata kaštuoja: **Amerikoje** Ant viso meto \$2.50 Ant pusės meto \$1.25 **EURO- Rasioje** ir Lietuvoje \$3.50 Anglijoje ir Škotlandijoje 15 sh. Prusose 15 markų.

Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ patikrą Kalendorių.

Adresavokite: **W. D. Boczkowski & Co.** 530-522 W. South AL. MAHANAY CITY, PA

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Su vienu buteliu **Pain Expellerio** Galit askausmu giltine praginti. Siems vaistams del suteipimo negal-joki kiti lygtintis. Niekas neduoda teip greitai palėnėgimo ir pastovos žiai skausmose Romatizmo, Neu-ralgijos, Išisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St., New York

Temykite ant Ankerio ženklą apsaugojimo

del norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite

"ATEITI!"

"ATEITIS" išėina 3 kartus į savai-tę: Utarninkais, Ketvergais ir Suba-tomis ir darbo žmonėms pilnai atsto-ja dienraštį.

"ATEITIS" eidama 3 kartus į sa-vaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasauliye.

"ATEITIS" yra vedama gabų re-daktorių, kuriai sandarbininkauja vi-sa eilė įymiausių lietuvių rašytojų.

"ATEITIS" kaina tik \$2.50 me-tams ir \$1.50 pusei metų. Į užrube-žį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vie-ną numerį siunčiamė dykai. Adresas: **ATEITIS PUBLISHING CO.,** 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuszko Parodos už rupe-tingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodo-tiniams Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PI-GIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgi-jau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir ge-riau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska čienia

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 8674 Stagg

Robertas Gabrecht's CAFE

KASDIEN

Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba

Puikiausia užega del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovana.

355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.